

Egy nyomdaműhely titkaiból- 125 éves a Gyomai Kner Nyomda

NYOMDATÖRTÉNETI KIÁLLÍTÁS AZ ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁRBAN

1882-2007

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ: 2007. MÁJUS 16-TÓL JÚLIUS 14-IG, KEDDTŐL
SZOMBATIC 10-18 ÓRÁIG. VASÁRNAP ÉS HÉTFŐN ZÁRVA.

Cím: Budapest, I., Budavári Palota F épület

Tisztelt Ügyfeleink!

Két kiemelkedő évfordulóra emlékezve döntöttünk - hagyományainktól eltérően - e rövid bevezető megjelentetése mellett. Az egyik, a magyar nemzet egyetemes ünnepe: gróf Batthyány Lajos, mártír miniszterelnök születésének 200. évfordulója. A másik talán csak egy kisebb közösség: a szép könyvet szerető, azt megbecsülni tudók (gyűjtők, könyvtárosok, és a könyvkereskedők egy része) számára fontos, de a magyar művelődéstörténet fontos mérföldkövéhez kapcsolódik. A Kner műhely a XX. századi magyar nyomdászat csúcspontját jelentette, a legkiválóbb szakemberek közreműködésének köszönhetően az európai élvonalhoz tartozott. Az évforduló alkalmából szervezett rendezvénysorozathoz kapcsolódva, mindkét katalógusunk a nyomda történetét, fejlődését reprezentáló kiadványokkal kezdődik. Az egyikben a szélesebb közönségnek készült, nagyobb példányszámban megjelent, de tipográfiai kivitelben igényes darabok találhatók, míg ebbe a jegyzékbe a gyűjtők számára, különleges kötésben, alacsony példányszámban kiadott bibliofil köteteket, ritka alkalmi nyomtatványokat, valamint a hőskorból származó ritkaságokat válogattunk.

Az alábbiakban a Kner Nyomdaipari Múzeum vezetőjének gondolatait olvashatják:

A könyveket ismerő, olvasni szerető emberek körében a Kner, Gyoma szavakhoz a minőségi, szép könyv fogalma társul. 125 esztendeje alapította nyomdáját Kner Izidor a Békés megyei Gyomán. A nyomdaalapító és gyermekei az egyszemélyes kis nyomdát kemény munkával olyan üzemmé fejlesztették, melynek termékei már saját korukban is ismertséget és megbecsülést hoztak számukra. Munkásságuk példaértékű, elért eredményeiket, a gyomai nyomda történetét a magyar ipar-és kultúrtörténet egyik kiemelkedő fejezeteként tartjuk számon. Nyomdai, kiadói munkájuk kapcsán mind a magyar közigazgatás, mind az irodalmi és a művészeti élet meghatározó egyéniségeivel kapcsolatba kerültek. A Knerék által megteremtett barokk és klasszicista stílusú tipográfia a magyar könyvművészet kimagasló, fontos állomása. A kneri hagyományokat az utódvállalat továbbvitte és ápolja.

Dr. Füzesné Hudák Julianna

A Központi Antikvárium 103. aukciója

Az árverést vezeti:
Mélykuti Beatrix

Kiállítás/On view:
2007. május 21 - 31.
hétköznap 10-18.00 óráig
Budapest V., Múzeum körút 13-15.

Árverés/Sale:
2007. június 1-én pénteken 17.00 órától.

Helyszín / Place:
ECE City Center
1051 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 12.

Árverési feltételek

1. A Központi Antikvárium mint Aukciósház az árverést a tételek tulajdonosainak megbízásából mint kereskedelmi megbízott szervezi, rendezi és vezeti.

2. A tételek a katalógus sorrendjében kerülnek kikiáltásra úgy, hogy az árverésvezető a sorra kerülő tétel katalógusszámát, valamint kikiáltási árát előszóban kihirdeti, amire a venni szándékozók tárcsájuk felemelésével teszik meg ajánlatukat. A tétel vételi jogát leütéssel az a vevő szerzi meg, aki a legnagyobb árajánlatot teszi, kivéve, ha a tétellel kapcsolatban valamely magyar könyvtár vagy múzeum érvényesíti elővásárlási jogát.

3. A vételár a tárgy leütési ára plusz 16,5 % árverési jutalék. A vevő a vételárat készpénzben, vagy annak 20 %-át foglalóként az árverésen helyben tartozik fizetni. Ha a teljes vételár egy összegben az árverésen kifizetésre kerül, úgy a tárgy a helyszínen átvehető.

4. Az Aukciósház biztosítja annak lehetőségét, hogy a vevő a foglalót meghaladó vételárrészt az árverés időpontjától számított 14 napon belül egyenlítsse ki. Ez esetben a vevő a tárgyat csak akkor veheti át, ha a teljes vételárat kiegyenlítette. A vételárba a foglaló összege – határidőn belüli teljesítés esetén – beleszámít. Amennyiben megadott határideig a vevő a tétel átvételére nem jelentkezik, az Aukciósház fenntartja magának a jogot, hogy a vevő ajánlatát érvénytelennek tekintse és a foglaló összegét megtartsa.

5. A leütött tételt visszavenni és újra árverésre bocsátani tilos. Amennyiben a már leütött tétel vevőjének személye pontosan nem állapítható meg, az árverésvezető jogosult a tételt újra árverésre bocsátani.

6. Tilos mindenféle összebeszélés vagy vállalkozás, amely arra irányul, hogy harmadik személyeket a piaci árat lényegesen meghaladó vételár kínálatára rávegyen és így megkárosítson.

7. Az árverés előtti kiállításon és az árverésen minden tétel megtekinthető. A katalógusban szereplő leírások és illusztrációk kizárólag azonosításul és tájékoztatásul szolgálnak, így a vevőknek saját maguknak kell az árverést megelőzően meggyőződniük az árverési tételek állapotáról és arról, hogy az megfelel-e a katalógusban leírtaknak. A tételek szavatosság nélkül, minden hibájukkal és hiányosságukkal együtt abban az állapotban kerülnek eladásra, amelyben az árverés idején vannak.

8. Az eladásra kerülő tételek a kikiáltási ár alatt nem vásárolhatók meg. A vevő által tett árajánlatért, a kifizetett árverési árért az Aukciósház semmiféle felelősséget nem vállal, és nem kötelezhető, hogy nevezett tételt ugyanezen áron egy későbbi időpontban újra árverésre ajánlja vagy forgalomba hozza.

9. A védett tételeket – ezek sorszámát legkésőbb az aukció megkezdéséig kihirdetjük – Magyarországról kivinni nem lehet, valamint mindenkor tulajdonosukat a múzeumok nyilvántartásba veszik. A későbbi tulajdonváltás kötelezően bejelentendő. Az 1959 évi IV. törvény 507. §-a, valamint az 1997 évi CXL. törvény 13. § (1) bekezdése alapján az aukciósház közölni tartozik a tételek tulajdonosainak adatait az Kulturális Örökségvédelmi Hivatal.

10. Amennyiben a vevő személyesen nem kíván részt venni az árverésen, az általa adott vételi megbízás alapján helyette az aukciósház – a megbízásnak megfelelően – hivatalból árverezhet.

Vételi megbízást adni a kiállítás ideje alatt személyesen vagy írásban az alábbi címen lehet: 1053 Budapest, Múzeum krt. 13-15. Faxon a (00 361) 266-1970-es számon, illetve e-mailben a rarebooks@bookline.hu címen.

Közgyűjtemények megbízásait hivatalos formában előleg nélkül elfogadjuk, magánszemélyek vételi megbízásának elfogadásához a vételi megbízás összege 20%-ának, mint előlegnek a befizetése szükséges. Sikertelen megbízás esetén az árverés után az előleget levonás nélkül visszakapja a megbízó. Amennyiben a megbízás sikeres, az előleg foglalónak tekintendő.

11. Az árverés végén az el nem kelt tételek újraárverezését lehet kérni.

12. Jelen megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a PTK rendelkezései az irányadók, valamint vitás kérdés esetén a felek a Fővárosi Bíróság illetékességét és hatáskörét jelölik meg.

Budapest, 2007.

Központi Antikvárium

Magyar
Antikváriusok
Egyesülete

Conditions of sale

1. Központi Antikvárium as Auction House organises, handles and conducts the auction on behalf of the vendors, and acts as a commercial agent.

2. The lots called up are presented in succession as in the catalogue. The auctioneer announces the catalogue number and the starting price of the lot and buyers indicate their wish to bid by raising their card. The buyer offering the highest bid shall win the lot at the hammer price, except for protected lots, when Hungarian libraries and museums have a priority to purchase the lot at the hammer price.

3. The purchase price includes the hammer price and 16,5 % auction fee. The buyer shall pay the purchase price or 20 % of it in cash immediately after the auction. In case the full purchase price is paid after the auction, the bought item can be handed over to the buyer.

4. The Auction House allows a 14 day grace period to pay the balance between the deposit and the full purchase price. The buyer can take possession of the item only if the full purchase price has been paid. The amount of the deposit will be included in the purchase price if the said timeline has been observed. The Auction House reserves the right to consider the bid of the buyer null and void and keep the deposit if the buyer fails to take over the item within the 14 day period.

5. The bid item may not be reauctioned unless the identity of the buyer is impossible to establish.

6. No seller may bid, nor may any third party bid on the seller's behalf in order to reach an unreasonably high price and thus inflict loss on any other party.

7. All the lots are exhibited for inspection prior to the auction. The descriptions and illustrations in the catalogue are only for identification. Each bidder is responsible for inspecting the condition of the lots prior to the auction, and for deciding if it is in accordance with the description in the catalogue. All the lots are sold without warranty with all the imperfections they may have at the time of the auction.

8. The items auctioned may not be sold under the starting price in the catalogue. The Auction House will not bear any liability in respect of the bid or the purchase price paid, and may not be compelled to reoffer the same item or market it at any time at the same price.

9. No protected item – their number shall be made public by the beginning of the auction – may be taken abroad, and their owners will be registered by the museums. Owners are expected to report any change of ownership. The Auction House is liable to report the data of the owners of protected items to the Office of National Heritage (507. §/IV/1959; 13. §/CXL/1997).

10. For absentee bids the auctioneer may be commissioned by the buyer to bid on his/her behalf. You may submit your bid in the Központi Antikvárium (H-1053 Budapest, Múzeum krt. 13-15.), fax us at (00361) 266 1970, or send us an e-mail (rarebooks@bookline.hu). National museums and libraries may submit their bids officially without an advance payment, which (20 % of the bid) is required of all other buyers. In case of an unsuccessful bid, the advance payment will be returned to the buyer in full after the auction. In case of a successful bid the amount will be regarded as a deposit.

11. Unsold items may be reauctioned after the auction upon request.

12. The Civil Code shall govern any matter unregulated in the present Conditions of sale. Should any dispute arise, the parties accept the competence of the Municipal Court of Budapest.

Budapest, 2007.
Központi Antikvárium

Magyar
Antikváriusok
Egyesülete

TARTALOMJEGYZÉK

125 ÉVES A KNER NYOMDA	1-25. TÉTEL
BATTHYÁNY LAJOS GRÓF 1807-2007	30-35. TÉTEL
1848-1849	52-53. TÉTEL
FÉNYKÉPEK	54-55. TÉTEL
KÉZIRATOK	70-77. TÉTEL
LÓISMERET	88-89. TÉTEL
MAGYAR AVANTGARDE	91-93. TÉTEL
MŰVÉSZI KÖNYVKÖTÉSEK	97-102. TÉTEL
NYELVÉSZETI PÁLYAMUNKÁK	105-110. TÉTEL
OKLEVELEK	111-116. TÉTEL
ORVOSTÖRTÉNET	117. TÉTEL
ŐSNYOMTATVÁNYOK	118-119. TÉTEL
SZECESSZIÓS KÖNYVILLUSZTRÁCIÓ	134-139. TÉTEL
TÉRKÉP, ATLASZ	144-145. TÉTEL
VADÁSZAT	147. TÉTEL

104. tétel
Der Naturfreund Ungarns

125 éves a Kner nyomda

1. TÚRI LAJOS:

A nazarénusok tévelygései névű rövid ismertetése. Népies irányú egyházi beszédekben különféle kutforrások nyomán írta:--.

Kopácson (Gyoma), 1896. Szerző (Kner ny.) 52p.

A nyomda hőskorából származó, ritka kiadvány. Kétféle borítószínnel jelent meg. Kiadói (barna) papírborítóban.

Original paper.

Lévay – Haiman: 1.14.; Borda – Haiman: 492.

40 000,- / 160 €

2. [SZOKOLY VIKTOR] GARABONCIÁS DIÁK:

A népbolondítók. Irta:--.

Gyoma, (1897.) Kner. 16p. A címlapon kis életképpel.

A szocialista felforgatók ellen íródott, verses ponyva. Noha a nyomda könyvelésében „ingyen a megyéknek 5000 péld.” kitétel szerepel, a kiadvány jellegénél fogva szinte fellelhetetlen. Tudomásunk szerint árverésen még nem bukkant fel.

Fűzve.

Unbound.

Lévay – Haiman: 1.55.

40 000,- / 160 €

3. RÖPKE LAPOK. XVI. ÉVF. 1 SZÁM.

Gyoma, 1914. Kner Izidor ny. (12)p.+27 színes t. (1 kihajt., 4 felragasztott, színes nyomtatvánnyal) Az utolsó levélen található megrendelőlap visszaküldésére szolgáló, rajzos válaszboríték a kötet végébe helyezve.

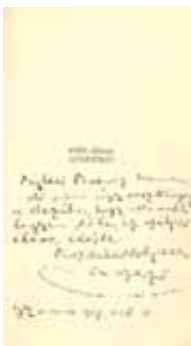
Nagyrészt báli meghívók, valamint egyéb alkalmi nyomtatványok mintáit tartalmazó szám. A művészek között találjuk Geiger Richárd, Garay Ákos és Jankó János nevét is. A Röpke Lapok nem tekinthető „szabályos” folyóiratnak: az esetek túlnyomó részében egyetlen száma jelent meg, de volt, hogy több évig nem látott napvilágot.

Színes, rajzos, kiadói papírborítóban.

Original paper.

Lévay – Haiman: 2.58.

30 000,- / 120 €

4. KNER IZIDOR:

-- aforizmái. Vadász Miklós rajzaival.

Gyoma, 1917. Szerző. 1t.+167p. Dedikált példány: „Téglási Ferenc Urnak. Ki nem úgy vesz könyvet a kezébe, hogy okosabb legyen tőle, az célját eleve elérte. Tiszteletteljesen a szerző. Gyoma 917. oct. 11.”

A bibliográfia csak fűzött és félvásznas változatot ismertet.

Kiadói félbőr-kötésben.

Inscribed by the author to Ferenc Téglási. Original half leather.

Lévay – Haiman: 1.266.; Borda – Haiman: 245.

15 000,- / 60 €

5. UNGERSK LYRIK I SVENSK ÖVERSÄTTNING. SAMLAD OCH FÖRSEDD MED INLEDNING AV BÉLA LEFFLER. UTGIVEN AV UNGERSKA SÄLLSKAPET.

Stockholm (Gyoma), 1922. (Kner ny.) 159+ (1)p. Dedikált: „Báró Bornemissza Gyuláné sz. Bethlen Klára Őnagyméltóságának hódoló tisztelettel Leffler Béla Stockholm 1922 november”

A bibliográfia csak piros bőrkötést ismer.

Kner Erzsébet műhelyében készült, Kozma Lajos díszével ékesített, aranyozott, kiadói (fekete) bőrkötésben. Kis kopásnyomokkal.

Inscribed by the author to countess Bornemissza. Original leather by Elizabeth Kner, designed by Lajos Kozma.

Lévay – Haiman: 1.331/C.

25 000,- / 100 €

6. RÖPKE LAPOK. XVIII. ÉVF. 1 SZÁM. UJ BÁLI MEGHIVÓ-MINTÁK. KNER IZIDOR GYOMAI KÖNYVNYOMDÁJÁBÓL.

Gyoma, (1923.) Kner Izidor. (2)p.+26t. (nagyreszt színes)

A minták nagy része Geiger Richárd nevéhez fűződik, mellette – többek között – Örkényi István és Divéky József munkái is megtalálhatók.

Javított, színes, kiadói papírborítóban.

Restored original paper.

Lévay – Haiman: 2.62.

25 000,- / 100 €

7. KOZMA, (LAJOS) LUDWIG:

Kabäuschens Traumreise. Ein Märchen zu 22 farbigen Bildern von --. Erzählt von Max Jungnickel.

München (Gyoma), (1924.) Dietrich (Kner). (48)p.+22t. (színes, felragasztott képek) Dedikált példány: „Ligeti Palinak barátsággal Kozma 1924. Karácsony”

A művet „Zsuzsika Bergengóciában” címmel jelentette meg először Sacelláry Pál 1921-ben, Karinthy Frigyes versével. A német kiadásnak csak a képei készültek Kneréknél. Szövegét Kner Imre lefordította, és a Kner-nyomda még abban az évben magánkiadásként kinyomtatta 30 példányban.

Kiadói félvászon-kötésben.

Inscribed by the author to Pál Ligeti (architect). Original half cloth.

Lévay – Haiman: 1.355.

60 000,- / 240 €

8. PALASOWSKY ÖDÖN:

Reorganizáció

(Gyoma), 1924. Manifesztum (Kner ny.) 30+ (2)p. Első kiadás. Dedikált példány: „Bélának barátsággal Ödön Bp. 924 jún” (Manifesztum-könyvek. 4.)

Az „avantgárd hercege”-ként emlegetett költő első verseskötete, államellenes izgatás miatt elkobozták.

Részben pótolta, kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Inscribed by the author. Restored original paper. Uncut copy.

Lévay – Haiman: 1.362.

40 000,- / 160 €

**9. PANCSATANTRA AZAZ ÖTÖS KÖNYV... SZANSZKRIT ERDETIBŐL
FORDÍTOTTA SCHMIDT JÓZSEF.**

Gyoma, 1924. Kner. 256p.

Az összesen 500 példányban készült mű könyvdíseit Kner Albert rajzolta. 25 példány valódi kézzel merített papíron készült, Kner Erzsébet kötésében. Ez az I. számú példány.

Kner Erzsébet által tervezett, aranyozott, kiadói félpergamen-kötésben. Papírtokban.

Luxury edition limited to 25 copies, in original half vellum by Elizabeth Kner.

Lévay-Haiman: 1363/B.

160 000,- / 640 €

**10. RÖPKE LAPOK. XIX. ÉVF. ELSŐ SZÁM. ÚJ BÁLI MEGHÍVÓ-MINTÁK
KNER IZIDOR KÖNYVNYOMDÁJÁBÓL.**

Gyoma, 1929. Kner. (2)p.+38t. (22 színes)

Ebben az évben még egy szám napvilágot látott.

Végh Gusztáv által tervezett, színes, rajzos, kiadói papírborítóban.

Original paper designed by Gusztáv Végh.

Lévay – Haiman: 2.66.

25 000,- / 100 €

11. KNER IZIDOR KÖNYVNYOMDÁJÁNAK ASZTALI- ÉS FALINAPTÁRA AZ 1931. ÉVRE

Gyoma, (1930.) Kner. 56 levél.

Az összetűzött naptárlapokat egy vászoncsíkkal rögzítették a kemény kartonból készült hátlaphoz. A naptár borítólapját és a hátlapot is Kozma Lajos által tervezett, fekete-barna-fehér színekkel játszó díszek ékesítik. A kiadvány jellegénél fogva ilyen – teljesen ép, egyetlen bejegyzést sem tartalmazó – példánya szinte fellelhetetlen.

A hátlap mérete: 340 x 240 mm, a naptárrészé: 225 x 150 mm.

Wall calendar designed by Lajos Kozma.

Lévay – Haiman: 0; Borda – Haiman: 536.

30 000,- / 120 €

**12. LIBELLUS SANCTI STEPHANI REGIS DE INSTITUTIONE MORUM
AD EMERICUM DUCEM – SZENT ISTVÁN KIRÁLY INTELMEI SZENT
IMRE HERCEGHEZ SPANGÁR ANDRÁS FORDÍTÁSÁBAN**

(Gyoma, 1930. Kner Izidor ny.) 25 + (5)p.

A rendes kiadáson felül, merített papírra nyomtatott 10 külön példány egyike, a IX-es számot viseli.

Kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Number 9 of 10 copies. Original paper. Uncut copy.

Lévay – Haiman: 1.426.; Borda – Haiman: 164.

40 000,- / 160 €

13. OSVÁT ERNŐ:

Az elégedetlenség könyvéből. A bevezetést írta: Ignótus.
Gyoma, 1930. Kner. (6) + XIII + (4)p. 200 számozott példányban, merített velin-papírra nyomtatták. E darab – a kolofon tanúsága szerint – soron kívül, Dr. Schuster Gyula részére készült. Kner Albert sajátkezű aláírásával.

A kötet Conrad Ottó, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatója támogatásával jelent meg. A Magyar Bibliophil Társaságtól 1930-ban megkapta az év legszebb könyve címet. A normál kiadáshoz félbőr-kötés készült, míg a néhány névre szóló, luxuspéldány egészbőr-kötést kapott. Dr. Schuster Gyula ideggyógyász (korábban Ady egyik kezelőorvosa), műgyűjtő volt.

Kner Erzsébet műhelyében készült, díszesen aranyozott, kiadói bőrkötésben, eredeti papírtokban. Felül arany metszessel díszítve.

Luxury edition in richly gilt original leather by Elizabeth Kner in hardpaper case.

Lévay – Haiman: 1.432/B.

80 000,- / 320 €

14. ABA-NOVÁK (VILMÓS):

Huszonnégy kép – Venti quattro quadri – Twenty-four pictures
Gyoma, 1932. Kner. (12)p. + 16t. Számozott (192./250), aláírt példány.
Kiadói félvászon-kötésben.

Limited edition, signed by the author. Original half cloth.

Lévay – Haiman: 1.446.; Borda – Haiman: 1.

30 000,- / 120 €

15. IVÁNYI-GRÜNWARD BÉLA:

Tizenkilenc kép – Diciannove quadri – Nineteen pictures
Gyoma, 1932. Kner Izidor. (12)p. + 16t. Számozott (121./250) példány.
Kiadói félvászon-kötésben.

Limited edition. Original half cloth.

Lévay – Haiman: 1.449.

20 000,- / 80 €

16. KNER IMRE:

A tipográfiai stílus elemei
Gyoma, 1933. Kner. 18 + (1)p. Szövegközi képekkel. 250 példányban jelent meg, kereskedelmi forgalomba nem került. Dedikált: „Rusznyák professzor úrnak hálás tisztelettel emlékül Gyoma, 1935. VII. 19. Kner Imre”

Dr. Rusznyák István orvos, a szegedi egyetem professzora volt.

Kiadói félvászon-kötésben.

Inscribed by the author to Prof. Rusznyák. Original half cloth.

Lévay – Haiman: 1.469.

16 000,- / 64 €

17. METSANURK, MAIT:

Beront az élet. Novellák.

Gyoma, 1933. Kner Izidor. 156+ (4)p. (Az észt irodalom remekei.)

Kozma Lajos által tervezett, díszesen aranyozott gerincű, kiadói félbőr-kötésben. Szép példány.

Richly gilt original half leather designed by Lajos Kozma.

Poss.: Tevan Andor könyvjegyével.

Lévay – Haiman: 1.461/C.

20 000,- / 80 €

18. NEUMANN EDE:

Kiki zászlójánál...

Bp. (Gyoma), 1933. (Kner ny.) 12+ (3)p. Számozott (26./50), a kiadó, Dr. Naményi Ernő által aláírt, „Mari néni” nevére szóló példány.

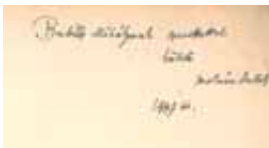
A szerző nagykanizsai főrabbi volt, a mű fia avatása alkalmából elmondott beszédét tartalmazza.

Enyhén foltos, kiadói papírkötésben.

Limited edition to 50 copies. Slightly stained original hardpaper.

Lévay – Haiman: 1.473/B.; Borda – Haiman: 406.

15 000,- / 60 €

19. MOLNÁR ANTAL:

Magyar-e a cigányzene?

Bp. (Gyoma), 1937. Szerző (Kner ny.) 19+ (3)p. Babits Mihálynak dedikált példány.

Kiadói borítóban. Körülvágtatlan példány.

Inscribed by the author to Mihály Babits. Original paper, uncut copy.

Lévay – Haiman: 1.503.

16 000,- / 64 €

20. BÁLI MEGHÍVÓK GYŰJTEMÉNYE

(Gyoma, 1938. Kner ny.) 76 önálló, kihajtható lap (nagyreszt színes) + Kitöltetlen megrendelőlap rajzos borítékban + Báli meghívók árjegyzéke.

Gyönyörű gyűjtemény, az árjegyzék alapján egyértelműen megállapíthatóan teljes sorozat. A különböző formátumú meghívók között megtaláljuk Geiger Richárd, Kolozsváry Sándor, Divéky József, Horváth Jenő, Diósy Antal és Végh Fiora munkáit is.

Papírtokban.

Collection of invitation card-patterns in original paper case.

Lévay – Haiman: 0

80 000,- / 320 €

21. KERESTYENI ISTENI DICSIRETEK KÖZÜL VALÓ PSALMUS LV. MELLY AZ 1642. ESZTENDŐBEN BREVER LÖRINCZ ÁLTAL LÖCSÖN NYOMTATTATOTT ÉNEKES KÖNYVBŐL MOSTAN ÚYJONNAN AZ KERESZTYENEKNEK ÉPPÜLETEKRE A RÉGINEK FORMÁJÁRA, DE ÚYJ BETÜKKEL KI-BOCSÁTTATOTT

Gyomán, 1939. Kner. 6+ (2)p.

Kodály Zoltán és barátai számára, 20 példányban készült Kner-magánkiadás. Zsinórral átfűzött, kiadói papírborítóban.

Limited edition to 20 copies in original paper binding.

Lévay – Haiman: 1.524.

60 000,- / 240 €

22. MÓRICZ MIKLÓS:

A magyar szegénység politikája

(Gyoma, 1939. Kner ny.) 13+ (1)p.

Mindössze 20 példányban készült Kner-magánkiadás.

Zsinórral átfűzött, kiadói papírborítóban. Körülvágatlan példány.

Limited edition to 20 copies in original paper, uncut.

Lévay – Haiman: 1.523.

60 000,- / 240 €

23. DIÓSSZILÁGYI SÁMUEL:

Orvosi intelmek. Fáy Lóránt rajzaival.

Makó (Gyoma), 1940. (Kner.) 46+ (1)p. Második, bővített kiadás. Számozott (70./100), aláírt példány.

1982-ben hasonmás-kiadásban is napvilágot látott. A bibliográfia ezt a kötésváltozatot nem említi.

Kner Erzsébet által szignált, aranyozott, kiadói bőrkötésben. Felül aranymetsszéssel díszítve. A szimpla léniával keretezett első kötéstábla közepét a címlapon látható haláltánc-motívum ovális, aranyozott bélyegzővel készített másolata ékesíti.

Signed by the author. Limited edition in gilt original leather by Elizabeth Kner.

Lévay – Haiman: 1.526.

50 000,- / 200 €

24. ELSŐ MAGYAR CARTONLEMEZGYÁR R.T. BUDAFOK.

(Gyoma, 1942. Kner.) 26 felvágatlan levélpár.

A gyár termékeit Conrad Gyula színes (kék-piros) egészoldalas rajzaival bemutató kötet mélynyomópapírra készült. Nagyon szép kiadvány.

Kiadói papírborítóban.

Original paper.

Lévay – Haiman: 4.118.

20 000,- / 80 €

25. ELŐJEGYZÉSI ZSEBNAPTÁR AZ 1948 SZÖKŐÉVRE

Gyoma, (1947.) Kner. (64)p.

A nyomda államosítás előtti egyik utolsó kiadványa.

Kiadói papírborítóban.

Original paper.

15 000,- / 60 €

26. ADY ENDRE:

Márkó király. Ballada. Irta -- a zilahi református kollégium VI-ik osztályos növendéke. 1894. Közzéteszi Ady Lajos.

(Bp., 1923. Amicus.) (16)p. Számozott (19./100), merített papírra nyomott példány.

Kiadói félbőr-kötésben. Gyönyörű mintás kötéstáblákkal.

Limited edition in original ornamented half leather.

20 000,- / 80 €

27. ANONYMUS:

-- Belae regis notarii historia Hungarica de septem primis ducibus Hungariae

Cassoviae, 1747. Typis Acad. Soc. Jesu. (2) + 110p.

A névtelen jegyző krónikája ekkor jelent meg először nyomtatásban, ugyanebben az évben a kolozsvári jezsuiták is kiadták. Magyarul először 1790-ben látott napvilágot. Aranyozott gerincű, korabeli bőrkötésben. A gerincen kis sérülésekkel.

Contemporary gilt leather, spine slightly damaged.

Poss.: Ürögdi György gyűjteményi bélyegzőjével.

40 000,- / 160 €

28. ARANY JÁNOS:

Katalin

Pest, 1850. Szilágyi Sándor (Kozma Vazul ny.) (2) + 47p. Első kiadás.

Arany a szabadságharc bukása után Szalontára húzódott vissza, ahol kilátástalan hangulatban és anyagi helyzetben hónapokon át letartóztatását várta. A kiadó, Szilágyi Sándor szinte egyedül folytatta szélmalomharcát, hogy a bénult, szétszóródott írókat felrázza. Több folyóiratot indított (Magyar Emléklapok, Magyar Írók Füzetei, Pesti Röpívek), amelyekben Arany írásai is megtalálhatók, de ezeket a cenzúra hosszabb-rövidebb idő után betiltotta. Szilágyi arra kérte Aranyt, küldjön neki olyan

művet, ami nem a jelennel foglalkozik. A nehéz körülmények között szinte biztosra vehető, hogy a kis – szinte ponyvaszerű – füzet alacsony példányszámban láthatott napvilágot. Ez talán megmagyarázza, hogy e darab – a költő egyéb első kiadású munkáival ellentétben – páratlanul ritka. Tudomásunk szerint árverésen még nem szerepelt, de a könyvgyűjtők és az antikváriusok előtt is szinte ismeretlen. Szüry Dénes nagyrészt első kiadásokat tartalmazó, páratlan gyűjteményéből is – talán egyetlen Arany-műként – hiányzott.

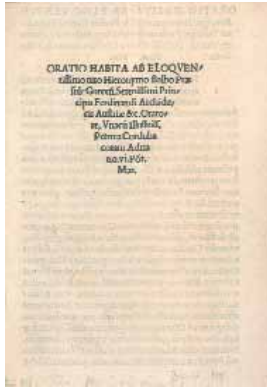
Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

Szüry: 0

80 000,- / 320 €

29. BALBUS, HIERONYMUS:

Oratio habita ab eloquentissimo viro Hieronymo Balbo praesule Gurcen(sis). Serenissimi Principis Ferdinandi archiducis Austriae &c. oratore, unacum Petro a Corduba coram Adriano. v. i. Po(n)t(ifice) Max(imo) (Róma, 1523. Francesco Minucio Calvo.) (16)p.

Hieronymus Balbus (1465?-1535?) humanista tudós, költő, diplomata. Többször megfordult Magyarországon. 1501-1521 között itt élt, váci prépost és királyi titkár, majd egri örkanonok, később pozsonyi prépost lett. II. Ulászló gyermekeinek, a későbbi II. Lajosnak és nővérének, Annának nevelője. Fontos diplomáciai megbízásokkal látták el. Legnagyobb jelentőségű a worms birodalmi gyűlésen a török és Luther ellen tartott nagyhatású szónoklata volt. A műben leírt beszédét 1523. február 9-én mondta el VI. Hadrián pápa előtt, Rómában, ahová Ferdinánd ausztriai főherceg követeként érkezett. Rhodosz

és az egész keresztény világ védőbástyájának tekintett Belgrád elfoglalása kapcsán figyelmeztet arra, hogy Magyarország megvédése milyen fontos Németország és Itália biztonsága szempontjából is. A keresztény uralkodók összefogását és fellépését sürgeti a protestánsok és a török ellen, akiket egyformán veszélyesnek tartott. Kiemeli, hogy ennek megteremtésében milyen jelentős szerepet játszhat a pápa. Nagyhatású beszéde mégsem érte el a célját, sikertelenül távozott Rómából.

Az oratio szövege néhány hónapon belül még kétszer megjelent Rómában.

Későbbi félpergamen-kötésben.

Speech delivered by the humanist author, who was at the time mediator in Rome on behalf of Archduke Ferdinand. He lists arguments for the important role Hungary played in protecting western civilization against the Turks. Later half vellum.

Apponyi: 168.; EDIT 116. (Le edizioni italiane del XVI. secolo. Roma, 1989.)

200 000,- / 800 €

Batthyány Lajos gróf 1807-2007

30. **BATTHYÁNY LAJOS (1807-1849) MINISZTERELNÖK SAJÁTKEZŰ ALÁÍRÁSÁVAL ELLÁTOTT, NYOMTATOTT RENDELETE,** amelyben utasítja a hatóságokat önkéntes nemzetőri alakulatok kiállítására. A bal felső sarokban „782-dik szám.” olvasható.

1 levél, 1 nyomtatott oldal. Kelt: Pest, 1848. VIII. 13.

Lajos Batthyány, Prime Minister. Official ordinance, autograph signed. 1 page.

100 000,- / 400 €

31. **BATTHYÁNY LAJOS (1807-1849) MINISZTERELNÖK SAJÁTKEZŰ ALÁÍRÁSÁVAL ELLÁTOTT KÖRNYOMTATVÁNYA FEJÉRVÁR VÁROS ELNÖKÉNEK CÍMEZVE,**

amelyben felhívja a figyelmét a katonaság szabad vonulásának biztosítására. A bal felső sarokban „16509.” szám olvasható.

1 levél, 1 nyomtatott oldal. Kelt: Budán, 1848. IV. 19.

Lajos Batthyány, Prime Minister. Official ordinance, autograph signed. 1 page.

100 000,- / 400 €

32. „MAGYARORSZÁG MINISTERELNÖKE A' SZABAD SZÉKELY SZÉKKEKHEZ, ÉS SZÉKELYHATÁRŐRI EZREDEKHEZ.”

Pest, 1848. Landerer és Heckenast ny.

Batthyány Lajos felhívása a székelységhez, melyben a haza védelmében fegyverbe szólítja őket.

1 levél, 1 nyomtatott oldal. Kelt: Pest, 1848. V. 19.

Lajos Batthyány, Prime Minister. Proclamation, 1 page.

20 000,- / 80 €

33. „FÖLHIVÁS.”

Batthyány Lajos gróf, miniszterelnök kiáltványa, melyben Jellacsics közeledő serege miatt a haza védelmében a honvédseregbe való belépésre buzdít.

1 levél, 1 nyomtatott oldal. Kelt: Bp., 1848. IX. 19.

Lajos Batthyány, Prime Minister. Proclamation, 1 page.

20 000,- / 80 €

34. „RENDELET A DUNA ÉS DRÁVA KÖZTI TÖRVÉNYHATÓSÁGOKNAK.”

Batthyány miniszterelnök a közeledő Jellacsics ellen népfelkelésre szólít fel. A bal felső sarokban „801/N.O. sz. 1848.” olvasható.

1 levél, 1 nyomtatott oldal. Kelt: Pest, 1848. VIII. 15.

Lajos Batthyány, Prime Minister. Official ordinance, 1 page.

20 000,- / 80 €

35. (HABSBURG) ISTVÁN NÁDOR, KIRÁLYI HELYTARTÓ HIRDETMÉNYE,

amelyben bejelenti, hogy ismét az előző nap lemondott Batthyány Lajost bízza meg kormányalakítással. Batthyány ellenjegyzésével.

1 levél, 1 nyomtatott oldal. Kelt: Bp., 1848. IX. 12.

Stephen of Habsburg, Archduke, Palatine of Hungary. Proclamation, 1 page.

20 000,- / 80 €

36. BEHAMB, FERDINAND(US) JO(HANNES):

Notitia Hungariae antiquo-modernae Berneggeriana

Argentorati, 1676. Sumptibus Georgii Andreae Dolhopffii. (16)+252+(26)+
+(2)+232p.

Martin Schödel Disquisitio historico-politico... (Strassburg, 1629) című híres munkájának újabb kiadása, amelyet a pozsonyi származású jogász és tanár Johannes Ferdinandus Behamb „Observationes Hungaricarum rerum” címen saját jegyzeteivel, margináliáival egészített ki.

Díszesen aranyozott gerincű, korabeli bőrkötésben.

Contemporary leather binding, spine gilt.

Apponyi: 983.; RMK III 2773.

60 000,- / 240 €

37. (BÉL MÁTYÁS) BEL, MATTHIAS:

Notitia Hungariae novae historico geographica. Pars secunda Trans-Danubiana. Tomus quintus.

(Bécs, 1750 körül. J. P. van Gehlen.) (2)+71p. Az első két levél másolattal pótolva.

Bél Mátyás (1684-1749) történetíró, tudós monumentális munkájában a teljes Magyarország történeti-topográfiai leírását kísérelte meg vármegyék szerinti felosztásban. A négyrészesre tervezett műből nyomtatásban az első rész négy kötete jelent meg. Az első rész a Felvidék nyugati és középső megyéit, illetve Pest, Pilis és Solt vármegyéket, a második a Dunántúlt, a harmadik a Duna-Tisza között, a negyedik a Tiszántúlt foglalja magában. Bél 1749. VIII. 29-én bekövetkezett halálával a Notitia kiadása félbeszakadt. A mű kétharmada – mintegy tízezer oldal

– kéziratban maradt. Ezt a szerző pártfogója, Batthyány József kalocsai érsek vásárolta meg az örökösöktől, de a szállítás közben egy része a Dunába esett, így részben használhatatlanná vált. A megmaradt anyag az esztergomi káptalan és a Széchényi Könyvtár birtokában van.

Sokáig a szakirodalom előtt is ismeretlen volt, hogy a folytatás egy része, Moson vármegye leírása Bél halálakor már a nyomdában volt. Zichy Jenő 150 évvel később, 1892-ben kiadta ennek szövegét. E kiadás előszavában ezt írja: „nevezett szerző Notitia Hungariae Novae etc. című művének V-ik csonka kötete ma már a legnagyobb könyvészeti ritkaságok közé tartozik. Ez csak úgy magyarázható meg, hogy a mű megjelenése közben elhalt szerzőnek befejezetlenül maradt kézírataiból a kiadást eszközöző bécsi udvari nyomda csakis a Mosonmegyére vonatkozó s már korábban kiszedett önálló részt bocsátotta mérsékelt számmal piacra.” A leírtakkal ellentétben szinte bizonyosra vehető, hogy a töredék nem került kereskedelmi forgalomba. Az 1985-ben megjelent fordítás kísérő tanulmánya szerint a XIX. század végén összesen négy példányról tudtak, ebből egy volt hazai közgyűjteményben, a Nemzeti Múzeum könyvtárában. Ez utóbbi darab (melynek alapján az Országos Széchényi Könyvtár szívességéből sikerült a hiányzó két lapot pótolnunk) is azt tanúsítja, hogy a címlap – amely rendszerint a nyomtatás végén, közvetlenül a forgalomba hozatal előtt készül el – ennél a kiadványnál hiányzik. Ha a mű felépítését, jellegét is figyelembe vesszük, furcsa is lett volna egyetlen megye néhány ívnyi terjedelmű leírását önállóan megjelentetni. Felmerülhet, hogy a szerző az addig elkészült részt véleményezés céljából esetleg átadhatta néhány tudóstársának, de az is lehet, hogy Bél halála után valaki a nyomdában megmentett néhányat a félbemaradt mű megsemmisítésre váró íveiből.

Az eddig ismert egyetlen hazai példány tartalmazza Kovács János Moson vármegyéről készített térképét is (a külföldön őrzött darabokról nincs információ). Az alapműhöz Bél közeli barátja és munkatársa, Mikoviny Sámuel készítette a térképeket, Kovács az ő tanítványa volt. Ebből következik, hogy a lap a mester 1750-ben történt elhunytá után látott napvilágot, ezért azt, hogy az OSzK birtokában levő darabba belekerült, szerencsés véletlennek tekinthetjük, így hiányát a kollációban nem tartottuk szükségesnek jelezni (Zichy az 1892-es kiadásban megjelentette hasonmását).

A jubileumi, századik árverésünk egyik legbecselesebb tételeként szerepelt Zichy-féle kiadásnál méltattuk annak ritkaságát és becsét. Most is úgy gondoljuk, nem érdemtelenül. E darabnál azonban ki kell emelnünk, hogy itt nem egyszerűen egy páratlanul ritka kiadványról, egy nehezen megszerezhető könyvgyűjtői csemegéről van szó. A darab leendő tulajdonosa szinte bizonyos lehet abban, hogy a magyar gyűjtőtársadalomban talán egyedülként bír egy olyan művet, amely így – csonka mivoltában – is a magyar könyv- és művelődéstörténet egyik legnagyobb vállalkozásának emléke.

Modern félpergamen-kötésben, papírdobozban.

Fifth volume of Bél's topographical work in modern half vellum, extremely rare. Two leaves replaced by copies.

1 000 000,- / 4 000 €

38. BENKŐ FERENCZ:

Esztenőnként ki-adott Parnassusi időtöltés. I-IV. darab [egybekötve]:

I. Görög régiségek Azoknak, a' kik szeretik.

II. Római régiségek Ezt-is a' Gyermekeknek.

III. Napkeleti utazók. Az ithon ülőknek.

IV. A' Világnak V-dik Része. Otahaitirol. Az Ujságot szeretőknek kedvéért.
N(agy)Szebenben, 1793-1796. Hochmeister Márton ny. (6)+67+(3)+(8)+
+55+(12)+182+48+27+(1)p.

A változatos tartalmú folyóiratnak 1800-ig összesen hét darabja látott napvilágot. A szerző a magyar tudománytörténet sokoldalú, érdekes alakja. Nagynyeden, Jénában és Göttingában tanult. Hazaérkezése után nagyszzebeni lelkész, majd 1790-től haláláig a természetrajz, a földrajz és a német nyelv tanára a nagynyedeki kollégiumban (Körösi Csoma Sándor is tanítványai közé tartozott). Ő kezdett elsőként magyar nyelven természettudományos tárgyakat oktatni és ő nyitotta meg az első hazai nyilvános természetrajzi múzeumot Nagynyedenen, 1796-ban. Fő műve az első magyar ásványtan. A hazai néprajzi kutatások egyik előfutáraként és a magyar nyelvű földrajztudomány megalapítójaként is emlegetik. A nyomdászhoz, Hochmeister Mártonhoz hasonlóan sokat tett az erdélyi irodalom és művelődés ügyéért is. Ezeket az ismeretterjesztő írásokat az előző tanúsága szerint elsősorban a művelt hölgyközönségnek szánta. Ritka. Kopott aranyozású, korabeli félvázon-kötésben.

Slightly worn contemporary half cloth.

60 000,- / 240 €

39. SZENT BIBLIA AZ AZ: ISTENNEK O ES UJ TESTAMENTOM- ABAN FOGLALTATOTT EGÉSZ SZENT IRAS- MAGYAR NYELVRE FORDITTATOTT CAROLI GASPÁR ÁLTAL. MOSTAN PEDIG UJABBAN EZ ÖREG FORMÁBAN NÉMELY NEHEZEB, ÉS HOMÁLYOSSAB FORDÍTÁSÚ SZ. IRÁSBÉLI LOCUSOKNAK ÉRTELMES MAGYARÁZA- TIVAL, AZ ISTENNEK A' MAGYAR NEMZETBEN LÉVŐ ANYASZENT- EGYHÁZÁNAK HATHATÓS ÉPÜLÉSÉRE KIBOCSÁTTATOTT.

Varadon (– Colosvarat), 1660-1661. Szenci Kertész Ábrahám. (4)+777 [recte 779]+(1)+271 [recte 241]+(7)p. Négy levél másolattal pótolva.

A „váradai Biblia” Károli Gáspár fordítása alapján készült, id. Köleséri Sámuel javításaival és jegyzeteivel kiegészítve. A Rákóczi György fejedelem és Lőrántffy Zsuzsanna támogatását élvező szentírás kinyomtatásához 1657-ben kezdtek hozzá. 1660 nyarán az Erdély ellen vonuló Ali pasa hadserege ostrom alá vette a várat, majd másfél hónapos védekezés után a védők szabad elvonulás fejében feladták azt. Az átadás feltételei között szerepelt a Biblia addig elkészült részének elvitele is. Ennek köszönhetően megmenekült a nyomda és a már kinyomtatott Újszövetség, így Kolozsvárott befejezhatték a nyomtatást. A kolofonban ez olvasható: „...kibocsátott Varadon, Kezdettetett nyomtatása a' veszedelem előtt: és el-vegeztetett Colosvarat...” A kiadás kalandos körülményei miatt becses, ritkán előforduló munka.

Restaurált, korabeli bőrkötésben. Több levele javítva.

Rare edition of Bible. Restored contemporary leather. Four leaves replaced by copies. Some leaves restored.

Erdős: 7.; RMK I 970.; Borda: 6579.

300 000,- / 1 200 €

40. MAGYAR BIBLIA AVAGY AZ Ó ÉS UJ TESTAMENTOM KÖNYVEIBŐL ÁLLÓ TELLYES SZENT IRÁS A MAGYAR NYELVEN MELLYET A' SIDÓ CHÁLDEAI ÉS GÖRÖG NYELVEKBŐL MAGYAR NYELVRE FORDITOTT ÉS MINDEN RÉSZ KÖZÖNSÉGES SUMMÁJÁT ÉS RÉSZEIT MEG-MUTATÓ MARGINALIS JEGYZÉSEKKEL MEG-VILÁ-GOSITOTT COMÁROMI C. GYÖRGY

(Leiden), 1685 [1719]. ny.n. 1t. (rézmetszetű díszcímlap) + (3)+5-1386+ (2) + (2) + 104+ (2)p.

Komáromi Csipkés György Károli szövege alapján készítette a máig egyik leghívebb fordítást, melyet először a margittai református zsinat ajánlott kiadásra Komáromi halála után, 1680-ban. Eredetileg Debrecenben akarták kinyomtatni, Köleséri Sámuel beszámolója szerint meg is rendelték hozzá a díszes címlapot. Ez el is készült, ami magyarázatul szolgál a rajta szereplő évszámra. Végül Leidenben látott napvilágot a mű 4200 példányban. Ebből

2915 példány már 1719 februárjában a magyar határra érkezett, ahol elkobozták, és szinte a teljes szállítmány megsemmisült. A maradék hosszú hanyattatás után, csak 1789-ben jutott el Debrecenbe. A műhöz tartozik önálló lapszámozással a „Szent Dávid-Soltári...” Szenczi Molnár Albert fordításában.

Enyhén sérült gerincű, XVIII. századi bőrkötésben. Néhány levele enyhén foltos.

Most copies of this Bible translation were destroyed, that makes it a very rare edition. 18th century leather binding, minor defect on spine. Some leaves slightly stained.

RMK I 1336.

250 000,- / 1 000 €

41. BOD PÉTER:

A' Szent Bibliának Historiája...

Szebenben, 1748. Sárdi Sámuel. (24) + 176p.

Az elsővel azonos impresszummal megjelent második kiadás. A beazonosítást lehetővé tevő különbségeket Borda Lajos 2. számú ajánlójegyzékében részletesen ismertette. Példányunk az általa leírt „A” változat.

Az eredeti gerinc maradványainak felhasználásával készült, modern bőrkötésben.

Second edition. Modern leather binding.

Szüry: 602.; Borda: 225.

40 000,- / 160 €

42. B(OD) P(ÉTER):

Szent Hilárius vagy szívet vidámító, elmét élesítő, kegyességre serkentő, rövid kérdésekbe, és feleletekbe foglalt dolgok, mellyek mind az hasznos idő töltésére, 's mind az épületes tanúságra egybe-szedegettvén most ez harmad úttal feles bővített-ékekkel kibotsáttattak

H.n., 1768. ny.n. (24) + 195 + (21)p.

A címlapon leírtakkal szemben jelenlegi ismereteink szerint ez a mű második kiadása. Modern bőrkötésben és védőtokban.

Modern leather in case.

30 000,- / 120 €

43. BONI HOMINIS, ALPHONSUS:

A' 'Zido raby Samuelnek dicséretes munkája, Mellyben Az ő nemzetségének tévelygését, és vakságát a' Moyses törvényének tartása, és jövőendő Messiásnak várása éránt világossan ki-nyilatkoztatya, A' melly 1339-dik Esztendő táiban Sz. Domonkos-Szerzetbéli -- névű Spanyol Pap által Arabiai nyelvről Deákra fordéttatott, és Velencében ama Bóldog emlékeztű XI-dik Benedek Pápa idejében ki-nyomtattott. Az után jó lehet a' 'Zidoktól minden moddal titkoltatott hogy ki ne nyomtathassék... Ujjabban most... egyik érdemetlen Pap által Deák nyelvről Magyarra fordéttatott...

Győrött, 1745. Streibig Gergely János ny. (148)p.

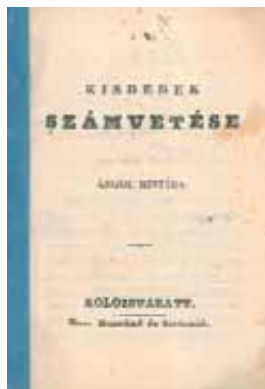
A zsidó vallást keresztény szempontból bíráló traktátus állítólagos szerzője a XI. században Toledóban élt Sámuel rabbi, aki áttérve a mohamedán hitre megtámadta korábbi hitsorsosait. Ezt fordította volna a spanyol domonkos, Alfonso Buenhombre latinra. Sokkal valószínűbb azonban, hogy ez utóbbi a valódi szerző, aki 1340 körül írta meg *Contra Judaeorum errores* című

hitvitázó iratát. Nyomatásban először 1475-ben látott napvilágot. Mintegy 20 ősnymtatvány-kiadása mellett a XVIII. századig még számos alkalommal megjelent. Ez cáfolatát adja a kötetünk címlapján szereplő és kissé hatásvadásznak tűnő állításnak, miszerint „a' 'Zidoktól minden moddal titkoltatott hogy ki ne nyomtathassék, és az ő vakmerőségek meg-törésére világosságra ne juthasson”. Magyar fordítójának nevét nem ismerjük. A szakirodalomban több helyen – némi fogalomzavarról tanúskodva – a középkori antiszemita irodalom egyik leghíresebb darabjaként emlegetik. Bár ez kissé anakronisztikusnak tűnik, az tény, hogy modern antiszemita írások forrásjegyzékeiben rendre felbukkan. Egyetlen magyar nyelvű kiadása páratlanul ritka, tudomásunk szerint árverésen még nem szerepelt.

Korabeli papírkötésben.

Only Hungarian edition of Buenhombre's work *Contra Judaeorum errores*. Contemporary hardpaper.

80 000,- / 320 €

44. (BRASSAI SÁMUEL):

Kisdedek számvetése angol mintára

Kolozsváratt, (1842.) Özv. Barráné és Stein (kir. Lyceum ny.) XV+184p.

Az utolsó erdélyi polihisztorként emlegetett szerző a kolozsvári unitárius főiskolán tanított. Megfelelő tankönyvek hiányában saját sorozatot indított, amelyet a kis kötetek borítójának színéről Kék könyvtárnak nevezett el. Az első Számító Socrates címen jelent meg, ezt követte darabunk. A népszerű könyvek mindegyike több kiadást is megért (e munka további hármát).

Kiadói papírborítóban.

Original paper.

30 000,- / 120 €

45. (L'ÉCLUSE, CHARLES DE) CLUSIUS, CAROLUS:

Rariorum aliquot Stirpium, per Pannoniam, Austriam, & vicinas quasdam Provincias observatarum Historia...

Antverpiae, 1583. Ex officina Christophori Plantini. (8) + 766 + (2) + (31)p.
A BB ív utolsó levele üres.

Hozzákötvé:

Stirpium nomenclator Pannonicus

Antverpiae, 1584. Ex officina Christophori Plantini. (15)p.

Kiadói colligatum.

A szerző németalföldi (vallón) orvos és botanikus, a spanyol és a magyar flóra első ismertetője volt. A löweni, marburgi és wittenbergi egyetemen folytatott tanulmányok után 1551-től Montpellier-ben Guillaume Rondelet belső titkáráként szerepelt, majd a Fugger-család mentoraként az Ibériai-félsziget flóráját tanulmányozta. 1573-tól 1587-ig Bécsben a császári kertek felügyelőjeként működött, itt ismerkedett meg Zsámboky Jánossal, Istvánffy Miklóssal, valamint a botanika első magyar mecénásával, Batthyány Boldizsárral is. Az ő udvarában sokat vendégeskedett 1574 és 1582 között. A főúr Beythe Istvánnal, udvari lelkészével együtt – lévén mindketten lelkes amatőr botanikusok – fűvészeti tanulmányúttjaira is elkísérte Clusius, sőt mindketten segítettek munkájában is.

A mű az első jelentős, tudományosnak tekinthető, magyar vonatkozású növénytani munka. A Nyugat-Magyarországot és Ausztria egy részét tárgyaló kötetben majd' 500 hazai növény leírása található meg, mintegy 350, nagyrészt egészoldalas fametszettel illusztrálva. A szakirodalom a tudományos igényű szöveg mellett a rajzok pontosságát is méltatja. Az önálló címlappal megjelent Nomenclator az első latin-magyar növényiszótár. Először egy évvel korábban, Németújváron látott napvilágot. Sokáig Beythe Istvánt tekintették a szerzőjének, de ezt az első kiadás címlapján levő vers is cáfolja. Természetesen a növények magyar neveinek megállapításában jelentős érdemei voltak Batthyány udvari lelkészének, amint azt Clusius is említi az előszóban, emellett feltehetően a kötet sajtó alá rendezése is Beythe nevéhez fűződik. Korabeli pergamenkötésben. A pergamen vetemedett, néhány levél enyhén foltos.

Slightly worn contemporary vellum. Some leaves slightly stained.

RMNy 538.; RMK I 205.; RMK III 725.; Apponyi: 498.

800 000,- / 3 200 €

46. CONTINOVATIONE DELLE VITTORIE DELL' ARMI IMPERIALI CON LA RESA DELLE DUE IMPORTANTI CITTA DI SEGHEDINO, E DI CINQUE CHIESE, CON LA TOTAL DISFATTA DELL' ARMATA DEL PRIMO VISIR, DAL SERGENTE GENERALE SIG. CO. VETERANI CON LI NOMI DI TUTTI LI OFFITIALI, CHE SI TROUORNO PRESENTI

Bologna, & in Todi, 1686. Galassi. (12)p.

XIX. századi félbőr-kötésben. Szép példány.

19th century half leather.

Apponyi: 1243.

40 000,- / 160 €

47. CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY:

Dorottya, vagy is a' dámák' diadalma a' fárságon. Furtsa vitézi versezet IV. könyvben -- által.

Nagy-Váradonn, 1808. Szigethy Mihály. XXVI+131p. Második kiadás.

Az első magyar komikus eposz, először 1804-ben jelent meg.

XIX. század végi félpergamen-kötésben.

19th century half vellum.

Szűry: 0

100 000,- / 400 €

48. (DEBRECENI EMBER PÁL):

Historia ecclesiae reformatae, in Hungaria et Transylvania, ... a Frid. Adolpho Lampe Trajecti ad Rhenum, 1728. Jacobus van Poolsus. (16)+919p. Metszetvignettával díszített, kétszínnyomású címlappal.

Lampe az 1710-ben meghalt Debreczeni Ember Pál református lelkész kéziratban maradt írását jelentős változtatásokkal, saját műveként jelentette meg, Szathmári Paksi Mihály és Kocsi Csergő Bálint kiegészítéseivel együtt. Forrásértékű munka. Korabeli bőrkötésben.

Contemporary leather.

Borda: 251.

40 000,- / 160 €

49. (DRASKOVICH JÁNOS –) PRÁGAI ANDRÁS:

Fejedelmeknek serkentő oraia, az az, Marcus Aurelius csaszarnac eleteröl Az Hires Guevarai Antaltol... irattatot három könyvec, Mellyeket... Deac nyelvre forditot es... meg vilagositot Wanckelius Ianos, Most penig ez Serkentő Oranac első és harmadic könyveit... Rakoczi Györgynec parancsolattjara magyar nyelven tolmacsolta: -- szerencsi prédicator Barthphan, 1628. Klősz Jakab. (130)+1055+(23)p.

Fejedelmi tükör, melyben a szerző Marcus Aurelius és költött környezetének fiktív szónoklatai, elmékedései, levelezése, anekdotái és történetei segítségével oktatja az olvasót a bölcs és igazságos uralkodói magatartásra, az udvari nevelés követelményeire és a fejedelmi erényekre. A mű főrészében, a lap-széleken és a szöveg között a forrás megjelölésével számtalan idézet, közmondás, epigramma, sírfelirat olvasható ókori és későbbi írótól. Antonio de Guevara spanyol püspök, V. Károly császár udvari hitszónoka és történetírója e munkájának, a Libro aureo de Marco Aurelio-nak három része közül a

másodikat Draskovich János tárnokmester és horvát bán magyarrá fordította, és 1610-ben Grazban megjelentette (RMNy 994). Ennek szövegét vette át e bártfai kiadás is, amint Prágai András ezt Epistola dedicatoria-ja végén meg is említi (tévedett azonban, amikor a Draskovich-féle kiadás megjelenésének helyéül Prágát jelölte meg). Az első és harmadik részt Prágai András fordította le, akit e munkára ura, Rákóczi György borsodi főispán, a későbbi erdélyi fejedelem ösztönzött.

Díszes, préselt, korabeli, fatáblára vont disznóbőrkötésben (restaurálta Szalai Veronika), pótolta csatokkal. A címlapon viaszpecséttel.

Royal mirror in restored blindprinted contemporary leather, clasps replaced.

RMNy 1400.; RMK I 566.; Caplovic: 154.; Apponyi: 511.

500 000,- / 2 000 €

50. DRÉGELY PALÁNKI JÁNOS:

Via salutis Secundum Catechesin Palatinam exposita... Cui annexa est Catena salutis... in praxim concionatoriam contracta. Una cum Ala Seraphina orationes publicas comprehendente...

Debrecini, (1682.) per Johannem Rosnyai. (20)+489 [recte 488]+(16)p. A címlap és az utolsó három levél másolattal pótolva.

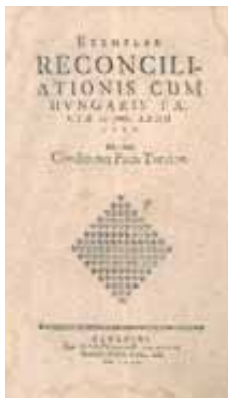
A heidelbergi katekizmust, valamint Amesius munkáját magyarázó magyar nyelvű prédikációk. A külön címlap nélkül hozzáfűzött „Ala Seraphica” öt imádságot tartalmaz. A mű első kiadása 1667-ben jelent meg Kassán, ezt a szerző később alaposan átdolgozta és kibővítette, azonban a nyomdába adott kézirat elveszett. Debreceni D. István üdvözlőversének tanúsága szerint így csupán 1682-ben látott napvilágot.

Restaurált, korabeli bőrkötésben. Öt levél javítva, részben pótolva.

Restored contemporary leather. Four leaves replaced by copies. Five leaves restored.

RMK I 1277.

120 000,- / 480 €

51. EXEMPLAR RECONCILIATIONIS CUM HUNGARIS FACTAE 23 JUNII, ANNO 1606. NEC-NON CONDITIONES PACIS TURCICAE.

Patakini, 1653. Georgius Renius. (2)+582p.

A kötet a bécsi és zsitvatoroki békekötések szövegét, valamint a magyar országgyűlések törvénycikkeit tartalmazza. II. Rákóczi György erdélyi fejedelem kezdeményezésére nyomtatták ki, aki ugyanebben az évben Váradon kiadatta ennek erdélyi megfelelőjét is (az egyes országgyűlések törvénycikkei korábban csak önálló nyomtatványokként jelentek meg). Ez a kiadvány a pataki nyomda legterjedelmesebb kötete, egyben Renius egyetlen történelmi tárgyú munkája. XX. századi bőrkötésben. A címlap és két levél javítva. A levelek egy része enyhén foltos.

20th century leather binding. Title page and two leaves restored, some leaves slightly stained.

RMNy 2485.; RMK II 791.

150 000,- / 600 €

1848-1849

52. AZ ELSŐ MAGYAR MINISTERIUM ÖSSZES SZEMÉLYZETÉNEK NÉV- ÉS LAKKÖNYVE

Pesten, 1848. Geibel Károly (Eisenfels Rudolf ny.) (2)+79p.

Kiadói papírborítóban.

Original paper.

20 000,- / 80 €

53. KOSSUTH LAJOS (1802-1894) PÉNZÜGYMINISZTER SAJÁT-KEZŰ ALÁÍRÁSÁVAL ELLÁTOTT OKIRAT DERCSÉNYI LÁSZLÓ RÉSZÉRE,

mely szerint a minisztérium bányászati osztályának fogalmazójává nevezi ki. Dercsényi László (1822-1889) jogot végzett, 1848 márciusában egyike volt az országgyűlési küldöttséget kísérő ifjaknak. 1848. VIII. 27-től a kolozsvári Kossuth huszárezred önkéntese. 1849. I. 24-től hadnagy a Mátyás huszárezrednél. Az erdélyi hadjárat során főhadnagy, majd százados és századparancsnok lett. Bem a bányásági hadjárat során szerzett érdemeiért kitüntette. Május 22-én megsebesült, augusztus 13-án ismét átvette a század parancsnokságát. 18-án Nagykikindánál tette le a fegyvert.

1 levél, 1 beírt oldal. Piros viaszpecséttel. Kelt: Pest, 1848. V. 1.

Lajos Kossuth, Minister of the Finance. Appointment, signed.

100 000,- / 400 €

Fényképek

54. BONCZA BERTÁT (CSINSZKÁT) (1894-1934) ÁBRÁZOLÓ FÉNYKÉP.

A művészi beállítású, sejtelmes, minden bizonnyal fiatalkori arckép ismereteink szerint publikálatlan.

Mérete: 197 x 149 mm.

Két helyen javított sérüléssel.

Berta Boncza, poet. Photograph, restored.

60 000,- / 240 €

55. A TUSNÁDI FÜRDŐ ÁLTALÁNOS LÁTKÉPE. KIADJÁK MOLNÁR ÉS MENZEL FÉNYKÉPIRÓK.

Brassó, é.n. Gott J. és fia.

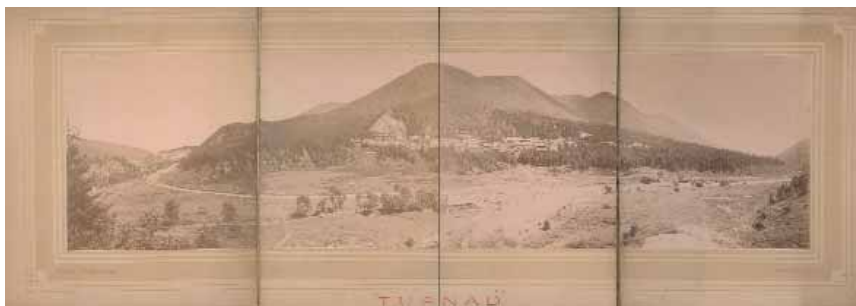
A fürdő nyugati irányból felvett, leporelló-szerűen nyíló panorámaképe.

Mérete: 190 x 730 mm.

Kiadói papírkötésben.

Original hardpaper.

30 000,- / 120 €

56. FERRARIUS, SIGISMUNDUS:

De rebus Ungaricae provinciae ordinis praedicatorum, partibus quattor, et octo libris distributi commentarii...

Viennae Austriae, 1637. Typis M. Formicae. 1t. (rézmetszetű díszcímlap) + (28) + +611 + (6) + 98p.

A magyar domonkos rendtartomány történetét, és a rendhez tartozó magyar boldogok életét leíró munka. Ferrari a rend tagja volt, 1636-ban őt bízták meg a török terjeszkedés és a reformáció miatt megszűnt magyar tartomány újjászervezésével. A szerző III. Ferdinándnak és Draskovich György győri püspöknek ajánlotta művét. A kötet végén levő, önálló belső címlappal rendelkező „Appendix”-ben Ágoston zágrábi püspök életéről és a tatárok által megölt domonkos vértanúkról szóló leírás, valamint az index található. Az Isaac Maron által metszett címlapon hat boldoggá avatott magyar rendtag képe látható: Pál, a magyar rendtartomány alapítója, Ágoston, Ilona, Bánffy Buzád, Csáki Mór és IV. Béla lánya, Margit.

Restaurált, XVIII. századi félpergamén-kötésben. A gerincen kis sérüléssel.

This work describes the history of Dominican order in Hungary. Restored 18th century half vellum, minor defect on spine.

Apponyi: 830.

100 000,- / 400 €

57. FRESCHOT, CASIMIRUS:

Ristretto dell' historia d' Ungheria

Bologna, 1686. Giacomo Monti. (12) + 472p.

A mű Esztergom 1684. október 28-i visszavételének leírásáig a szerző Idea generale del Regno d' Ungheria (Bologna, 1684) című munkájának szinte szó szerinti utánnomása, azonban Buda bevétele arra indította, hogy könyvét kibővítse és más címet adjon neki. A bevezető rövidebb, mint az Ideában és a keresztények közös harcát dicsőíti. Magyarország történetének rövid összefoglalása után a közelmúlt eseményeinek, I. Lipót uralkodásának szenteli a legnagyobb teret. Részletesen szól Buda 1686-os ostromáról és elfoglalásáról. Freschot különös érdeklődéssel fordult Európa középső része felé, munkáiban együtt írja le a történeti eseményeket és az adott ország vagy város földrajzi helyzetét. Források széleskörű felhasználásával dolgozott. Az Idea fő forrása Nadányi János Florus Hungaricus-a (lásd árverésünk 103. tételét) volt.

Korabeli, enyhén kopott bőrkötésben. A gerincen kis sérüléssel.

Contemporary, slightly worn leather binding, minor defect on spine.

Apponyi: 1222.; Borda: 2987.

100 000,- / 400 €

141., 97., 147., 13., 98., 9., 99., 142., 5., 17. tétel

58. GAILER VON KAISERSBERG, JOHANN:

Das Schiff der penitentz v(o)n büßwürkung, gepredigt in dem... münster zu Strössburg

Augsburg, 1514. Johann Otmar, Jörgen Dietmar (1)+CXXIX+(2) lev. Az utolsó (üres) levél hiányzik.

Első teljes német kiadása a prédikációgyűjteménynek, amelynek 33 beszédben egy keresztény zarándok utazását követhetjük nyomon az „élet tengerén át”. A prédikációkat Geiler titkára J. Otther gyűjtötte össze és 1511-ben *Navicula penitentiae* címen Augsburgban adta ki latinul. A szöveg német nyelvű összefoglalója Johann von Eck munkájaként látott napvilágot a következő évben Strassburgban. A „bűnbánat hajójának” képét Geiler korábbi írások anyagából merítette. A szöveghez híres mesterek munkája nyomán igen szép tematikus metszetek járulnak. A fametszetes címlapkeretet Hans Burgkmair tervei szerint Leonhard Beck metszette fába. Külön ehhez a műhöz készült,

érdekessége, hogy Becknek ezen kívül csupán egyetlen szignált munkáját ismerjük. Az ábrán egy, a „földi élvezetek templomát” elhagyó párt követhetünk nyomon, akik gyónás és szentáldozás után a címadó „bűnbánat hajójával” eljutnak Istenhez. Az utolsó levélen látható szignált fametszet készítője Hans Leonhard Schäufolein, a képen ó- és újszövetségi alakokkal övezve a keresztrefeszítés jelenete látható, a metszetet a nyomdász az előző évben már felhasználta a „Heiligenleben” című kiadványában.

Előkötve:

Der viert tail Christenlicher Predigen... durch Johann von Eck
Augsburg, 1534. Alexander Weysenhorn. (6)+158+(1) lev.

Első kiadás. A *Christlichen Auslegung der Evangelien* című prédikációgyűjtemény negyedik része. Az első két rész 1530-ban Ingolstadtban az Apianus-műhelyben, a harmadik 1531-ben Augsburgban jelent meg. Utolsó, ötödik könyve 1539-ben látott napvilágot. Számos fametszettel illusztrálva.

Korabeli pergamenkötésben. Enyhén foltos példány, az utolsó fametszeten apró hiány.

First complete edition of the *Navicula penitentiae* in German. Contemporary vellum, slightly worn, minor defect on last woodcut. Last leaf (blank) is missing.

VD16 G 776., E 288.; BNH 0

400 000,- / 1 600 €

59. GARA ARNOLD:

Magyar Parnassus

(Bp.), 1926. Szerző. 34t.+1 levél.

A monumentális munka a neves rézkarcoló és könyvillusztrátor tizenöt neves író-költő egy-egy verséhez készített, sajátkezűleg szignált és képaláírással ellátott rézkarcait tartalmazza. Az írók: Ady Endre, Babits Mihály, Füst Milán, Gellért Oszkár, Heltai Jenő, Ignóty, Juhász Gyula, Kemény Simon, Karinthy Frigyes, Kosztolányi Dezső, Nagy Zoltán, Somlyó Zoltán, Szép Ernő, Tóth Árpád és Turcsányi Elek.

Az első levélen a művész egy sajátkezű vázlata (vegyes technika) van felragasztva (ezt csak az első 110 példányhoz csatolták), a hátoldalon a kötetstábla középdíszének rézkarca látható. Ezt követi a címlap, majd Lyka Károly kézírásos bevezetője olvasható rézbe karcolva. A főrészen a költők egy-egy autográf

kéziratának és arcképének rézkarca, valamint az ahhoz tartozó kép található, a szerzők szerinti betűrendben. Minden tábla autográf képaláírással és szignóval ellátva. Az utolsó levélen a kolofon olvasható, amelyet a művész sajátkezűleg, ceruzával írt. Ennek tanúsága szerint az összesen 250 példányból ez az 5-ös számot viseli, Dr. Kohner Adolf, a neves nagyiparos, műgyűjtő és mecénás részére készült.

Díszesen aranyozott gerincű, kiadói félbőr-kötésben. Az első kötetstáblán ovális, aranyozott középdíszszel. A gerinc sarkain apró sérülésekkel, ettől eltekintve gyönyörű példány.

Number 5 of 250 copies. Contains beautiful copper plates by Arnold Gara. Richly gilt original half leather.

200 000,- / 800 €

60. GELEJI KATONA ISTVÁN:

Titkok titka

Gyula-Fejér-Varatt, 1645. (typ. principis). (40) + 1073 + (91)p.

A szerző erdélyi református püspök volt. 1641. június 10-re zsinatot hivatott össze Kolozsvárra, ahol „az isteni állatnak egységéről és annak személyeinek háromságáról” címen kiadott téziseiről hosszú vitákat folytattak. Itt elhangzott érvelését bővítette és adta ki Rákóczi György fejedelem biztatására. Mivel így túl nagy terjedelmű lett volna, egy részét „Váltság titka” címmel jelentette meg három részben 1645 és 1649 között. A Titkok titka függelékeként önálló, impresszummal is ellátott címlappal és újrakezdődő ívjelzéssel kapcsolódott a Magyar grammatikatska, amelyet Szabó Károly ezért külön kiadványnak tartott. Az RMNy az előszó alapján egy kiadványként vette fel a két művet. Példányunkból ez hiányzik.

Datált (1648), restaurált, korabeli bőrkötésben. A középmezőket aranyozott egyes bélyegzők lenyomata díszíti. A tripla léniákkal keretezett mezőket egyes bélyegzőkkel készített, növényi ornamentekből álló nyomtatás ékesíti.

Restored contemporary leather binding.

RMNy 2103.; RMK I 772.

300 000,- / 1 200 €

61. GESNER, KONRAD:

Mithridates. De differentiis linguarum tum veterum, tum quae hodie apud diversas nationes in toto orbe terrarum in usu sunt, -- Tigurini observationes Tiguri, 1555. Froshoverus. (2) + 78 lev.

A magyar nyelvű Miatyánkot, Üdvözlégyet és 1-10-ig a tőszámneveket tartalmazó, különböző nyelveket bemutató mű az összehasonlító nyelvészet úttörő munkája. 24 nyelvből közül szemelvényeket ábécérendben, hozzáfűzve mindazt, amit Gesner az adott ország földrajzáról, kultúrtörténetéről tudott. Magyarországról való ismeretei meglehetősen homályosak. Tudomása volt az Újszövetség magyar fordításáról, de hiábavalónak tartotta, mivel ismeretei szerint a magyar nyelvet írásra nem használják, még a parasztok is latinul írnak. Szerinte a magyarok, a Vág folyó mentén illírül beszélnek (feltehetően valamilyen szláv nyelvre gondolt), ugyanakkor tisztában volt azzal, hogy a magyar egyik nagyobb ismert nyelvre sem hasonlít. A szemelvények többnyire a Miatyánk szövegéből állnak, a magyar nyelv esetében kivételesen közül hosszabb mintát. A szöveg csak kissé tér el Dévai Bíró Mátyás Ortographia Hungaricája 1549-es kiadásában lévő magyar szövegrészekről, így elképzelhető, hogy Gesner közvetlenül vagy hallomás útján innen vette azt. A szavak pontatlan átírása feltehetően a magyarul nem tudó szedőtől ered. A köteteknek csupán egy részébe beragasztott melléklet példányunkból hiányzik.

Aranyozott gerincű, XIX. századi félbőr-kötésben. A címlap javítva.

This pioneering work of comparative linguistics examines 24 languages in a cultural and geographical context. Lacking one extra leaf, that was originally inserted in part of the copies. 19th century half leather.

RMNy 128.; Apponyi: 1766.; VD16 G 1767.

400 000,- / 1 600 €

62. IL TRADIMENTO ORDITO CONTRO LA CITTA DI BUDA DA UN TENENTE DEL REGGIMENTO SALM, E SCOPERTO PER DIVINA PROVIDENZA. LA MORTE D'UN VILLANO, CHE GLI SERVIVA A TRAPORTARGLI LETTERE DAL BASSA D'ALBA REALE. IL DISCOPRIMENTO DELLA CONGIURA D'EPERIES, CON LA MORTE DE TRADITORI...

In Todi, 1687. Vincenzo Galassi. (12)p.
XIX. századi félbőr-kötésben. Szép példány.
19th century half leather.
Apponyi: 2296.

40 000,- / 160 €

63. KÁLDI GYÖRGY:

Az vasarnapokra-valo predikatzioknak első része, advent első vasarnapiatol-fogva a Sz. Haromság Vasárnapjáig. Irta az hivek vigasztalására és Jobbülésára az Jesus-alatt vitezkedő Társaság-béli Nagy-szombati -- pap.
Posonyban, 1631. Rikesz Mihaly. (2) + X + 743 + (27)p.

Hozzáköteve:

Az innepekre-valo predikatzioknak első része. Sz: Andras napiatol-fogva Keresztelő Szent János napjaig
Posonyban, 1631. Rikesz Mihaly. (2) + IV + 598 + (12)p.

Káldi két prédikációs kötete (a bibliafordítás mellett) jelentős szerepet játszott a magyar nyelv barokk stílusának kialakulásában. Mindkét műnél megállapították a betűtípusok alapján, hogy csak az ajánlást és az egyházi jóváhagyást tartalmazó első ívet nyomtatták Pozsonyban, a többi a bécsi Rikhes-műhelyben készült. Az első műnek két címlapváltozata ismert, a másodiknál az utolsó levél alapján különböztethető meg két variáns.
Javított, korabeli bőrkötésben.

Restored contemporary leather.
RMNy 1509., 1510.

120 000,- / 480 €

64. KÁLMÁN KATA:

Tiborc. -- fényképei. Móricz Zsigmond és Boldizsár Iván írása.
(Bp., 1937.) Cserépfalvi. 49p. Lapszámozáson belül 12 táblával. (Szolgálat és Írás Munkatársaság könyvei 3.)
A magyar szociofotó egyik legjelentősebb albuma. Készítője, Hevesy Iván felesége, a műfaj emblemikus képviselője volt. 1955-ben – nyilván a Párt elvárására – Tiborc új arcai címmel elkészítette a mű folytatását.
Kiadói vászonkötésben.
Original cloth.

25 000,- / 100 €

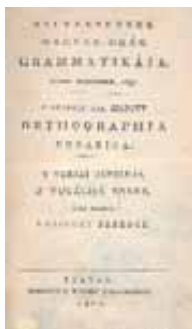

65. (KAZINCZY FERENC):

Bácsmegyeinek öszve-szedett levelei. Költött történet.
Kassa, 1789. Ellinger ny. (16) + 264p. Első kiadás.
A mű Albrecht Christoph Kayser: „Adolf's gesammelte Briefe” című munkájának – a cselekményt a magyar viszonyokra átdolgozott – fordítása.
Enyhén kopottas gerincű, korabeli félbőr-kötésben.
Slightly worn contemporary half leather.
Szűry: 2382.

50 000,- / 200 €

66. KAZINCZY FERENC:

Sylvesternek magyar-deák grammatikája. Nyomt. Új-Szigeten, 1539. A Krakkai 1549. kiadott Orthographia Ungarica; s Varjas Jánosnak e vocálisú éneke. Újra kiadta --. Pesten, 1807. Mossóczy I. Károly könyvtárosnál. XXIV+223p.

Kazinczy híres magyar nyelvészeti, nyelvtani ritkaságokat összegyűjtő forráskiadványának eddig ismeretlen első kiadása. A szakirodalom ezidáig csak a következő évben a Magyar régiségek és ritkaságok című sorozat kezdő darabjaként napvilágot látott edicióját ismerte (lásd következő tételünket). Erről a megjelenéséről példányunk alapján csak Éder Zoltán tett említést (Sylvester Grammatikájának utóéletéről. Bp. 1990). A munka tartalmazza Sylvester János első összefoglaló jellegű, tudományos magyar nyelvtanát, Dévai Bíró Mátyás ábécéskönyvét, amelynek szerzője Kazinczy előtt még ismeretlen volt, valamint Varjas János 1795-ben, tisztán „e” betűkkel írt költeményét. Kazinczy az akkor csak egy-egy példányban ismert nyomtatott emlékeket lemásolta, és jegyzeteivel ellátva bocsátotta a tudományos közvélemény elé. Ismereteink szerint a most felbukkant munkából hazai közgyűjteményben nem található példány. Árverésen vagy kereskedelmi forgalomban való felbukkanásáról nem tudunk. Javított gerincű korabeli félbőr-kötésben.

Contemporary half leather, minor defects on spine.

200 000,- / 800 €

67. KAZINCZY FERENC:

Magyar régiségek és ritkaságok. Kiadta: --. Első kötet. (Unicus)

Pesten, 1808. Trattner Mátyás. 1t. (Kazinczy András rézmetszetű portréja, Blaschke munkája) + XL+223p.

A szakirodalom által eddig első kiadásként számon tartott mű először valójában már egy évvel korábban is napvilágot látott (lásd előző tételünket). A második kiadás számára Kazinczy némileg átfogalmazta az előszót és egy „Utóírást” függesztett mögé. Mint írja: „most... három esztendeje, hogy ez a munka sajtó alá került”, így több helyen szükségesnek érzi, hogy újabb magyarázatokkal, kiegészítésekkel bővítse jegyzeteit. Többek között hosszan vitatkozik az ún. Debreceni grammatikával, és méltatja időközben elhunyt barátját, Révai Miklóst.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

Szűry: 2923.

80 000,- / 320 €

68. [KAZINCZY FERENC] SZÉPHALMY VINTZE:

Orpheus. Egy hónapos írás, a' jozan-gondolkodásnak, igazabb ízlésnek és magyar történetnek elő-segállítására. Ki-adta --. Második kötet (5-8. szám).

Kassán, 1790. Fűskúti Landerer Mihály. 304p. A kötetbe kötve a májusi és a júliusi szám kék papírra nyomtatott tartalommutatója (2x2 levél). Példányunkból hiányzik a Ráday Gedeont ábrázoló címképmetszet.

A magyar felvilágosodás egyik legjelentősebb folyóirata. Kazinczy 1788-ban Baróti Szabó Dáviddal és Batsányi Jánossal együtt indította el Kassán az első önálló magyar nyelvű folyóiratot, a Magyar Museumot. Kazinczy – miután Batsányi átirta az általa tervezett előszót – kivált a szerkesztőségéből, és önálló lapot indított. Címéül saját szabadkőműves nevét választotta, ezzel is hangsúlyozva, hogy célja a felvilágosodás nyelvi és világnézeti programjának képviselete. Eredetileg havonként kívánta megjelentetni, de végül összesen 8 száma látott napvilágot. Noha a cikkek jelentős részét maga Kazinczy írta, a közreműködők közt megtaláljuk Aranka György, Pálóczi Horváth Ádám, Virág Benedek, Verseghy Ferenc, Ányos Pál és Dayka Gábor nevét is. A második kötet hangvétele a cenzúra és a politikai helyzet változása miatt visszafogottabbá vált. A Helytartótanács nem engedélyezte postai terjesztését, ezért számonként árusították.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

60 000,- / 240 €

69. (PÁZMÁNDI HORVÁTH ENDRE) HORVÁTH ANDRÁS:

Zirtz' emlékezete
Budán, 1814. Királyi Magyar Universitás. 63p.

Hozzákötvé:

Horvát Istvánhoz --
(Bécs, 1815.) ny.n. (2)p.

Hozzákötvé:

A' felkelő nemzetnek a' bozogányos vitéz magyaroknak
H.n., 1809. ny.n. (7)p.

Hozzákötvé:

Méltóságos Paintner Mihály püspök úrnak Győrből Budára lett által- kelésére
1816.

Győrben, 1816. Streibig Leopold Betűjivel. A négy levélből álló nyomtatványnak csak az első és utolsó levele van meg.

Hozzákötvé:

A' nemes szívű magyarokhoz a' pesti nemzeti teátrum' ügyében. Intézte --.
Budán, 1815. Királyi Universitás. 15p.

A kolligátum művelődéstörténeti jelentőségét az adja, hogy a magyar nyelvújítás korának legnagyobb alakja, Kazinczy Ferenc könyvtárából származik, sőt sajátkezű bejegyzését is tartalmazza (a Zirc 61. oldalán egy életrajznál: „Meholt 1824. Febr. 15d.”). Csatkai Endre irodalomtörténész, aki Kazinczyról írta doktori értekezését is, a Magyar Könyvszemle 1959/4. számában közölt tanulmányában ismertette az akkor birtokában levő darabot. A szerző tети plébános volt, akit Kazinczy 1815-ben Bécsből hazafelé tartva keresett fel, később pedig kiterjedt levelezést folytatott vele (dacára annak, hogy nyelvújítási kérdésekben más elveket vallottak). A gyűjtemény első darabja Zirc történetének verses elbeszélése, a végén magyarázó jegyzetekkel kiegészítve. Kazinczy levelezéséből kiderül, hogy több példánya is volt a műből. 1824. VII. 14-én ezt írja: „Endrének nagyon köszönöm mind a mindég csudált Zirczet, mind apróbb Verseit.” A címlapon Kazinczy Gábor sajátkezű tulajdonosi bejegyzése, alatta szintén az ő kézírásával „K. F. könyveiből” olvasható. Az egykorú források tanúsága szerint Kazinczy halála után unokaöccsének özvegye a hagyatékból számos könyvet vásárolt fia, Gábor számára, így kerülhetett e kötet is a birtokába. Ezek további sorsa ismeretlen. A kolligátum további darabjai egy közös borítóban kerültek bele a kötetbe. A kutató szerint Kazinczy maga is foglalkozott amatőr módon könyvkötéssel, tehát szinte bizonyosra vehető, hogy ez is az ő keze munkája. Ezt erősíti Kazinczy Gábor bejegyzése a közös borító belső oldalán: „Ez apróságokat ide nagy-bátyám maga tevő.” Habár a gyűjtemény darabjai – különösen a nemesi felkelőkhöz, valamint a pesti színház ügyében írt – önmagukban is a magyar irodalom becses darabjai, igazi gyűjtői csemegévé Kazinczy személye (mint tulajdonos, bejegyző és könyvkötő) emeli a kötetet.

Enyhén viseltes, kiadói papírkötésben (tekintettel a könyvkötő személyére, a restaurálás gondolata fel sem merülhetett).

Worn original hardpaper.

Prov.: Kazinczy Ferenc.

Poss.: Kazinczy Gábor.

150 000,- / 600 €

139., 124., 148., 150., 36., 27., 61. tétel

Kéziratok

70. ANDRÁSSY GYULA GRÓF (1832-1890) MINISZTERELNÖKI KINEVEZÉSE I. FERENC JÓZSEF OSZTRÁK CSÁSZÁR ÉS MAGYAR KIRÁLY SAJÁTKEZŰ ALÁÍRÁSÁVAL ELLÁTVA:

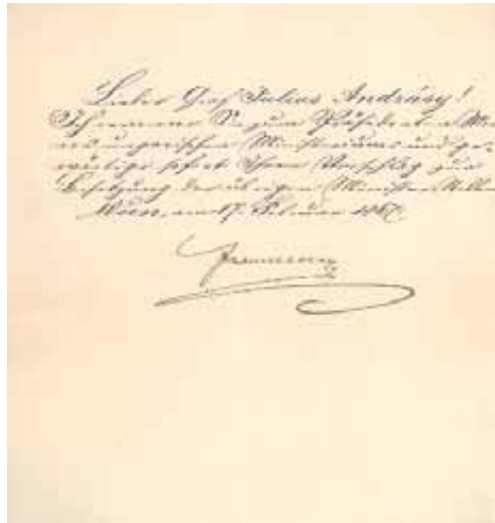
„Lieber Graf Julius Andrásy! Ich ernenne Sie zum Präsidenten Meiner ungarischen Ministeriums und gewärtige sofort Ihren Vorschlag zur Besetzung der übrigen Ministers stellen.“

A Kiegyezés páratlan jelentőségű dokumentuma. A levert szabadságharc utáni évek abszolutisztikus kormányzását követően az 1860-as évek elején mind osztrák, mind magyar részről egyre nagyobb készség mutatkozott a megegyezésre. Részben a Deák Ferenc nevével fémjelzett, sikeres magyar politika, másrészt külpolitikai események (Ausztria itáliai tévesztése, majd a poroszokkal vívott vesztes háború) is meggyorsították a közeledési folyamatot. Mintegy féléves tárgyalássorozat eredményeként jött létre a megállapodás, amelynek első állomásaként a király Deák javaslatára megbízta Andrássyt a kormányalakítással. A kinevezett személye is figyelemre méltó: a szabadságharcban, valamint az emigrációban végzett tevékenységéért 1851-ben halálra ítélték, sőt távollétében („in effigie”) jelképesen fel is akasztották (ezért a francia hölgyek – akik körében igen népszerű volt – a „szép akasztott”-ként emlegették). Hazatérve Deák Felirati Pártjához csatlakozott, az országgyűlés, valamint az ún. hatvanhetes bizottság alelnöke is volt. Ez utóbbi feladata volt a kiegyezés megszövegezése. Jelentős szerepe volt a megegyezést közvetlenül megelőző tárgyalásokban. Kinevezésekor Deák ezt mondta róla: „az isteni kegyelemtől Magyarországnak adott providenciális államférfú”. Ilyen – a magyar történelem egyik fordulópontját jelképező közjogi aktushoz köthető – okirat felbukkanása a kereskedelemben mindenképpen szenzációnak nevezhető.

2 levél, 1 beírt oldal, az uralkodó dombornyomású címerével díszített levélpapíron. Piros viaszpecséttel és „An den Grafen Julius Andrásy” címmel ellátott levélborítékban.

Francis Joseph I, Austrian Emperor and King of Hungary. 1 page letter, signed. Gyula Andrassy's appointment to Prime Minister.

400 000,- / 1 600 €

71. BÁNFFY DEZSŐ BÁRÓ (1843-1911) KÉSŐBBI MINISZTER-ELNÖK ANYJÁNAK ÉS APJÁNAK ÍRT IFJÚKORI LEVELEINEK GYŰJTEMÉNYE.

A 78 darab levél 1861. 08. 17. és 1864. 01. 14 között íródott.

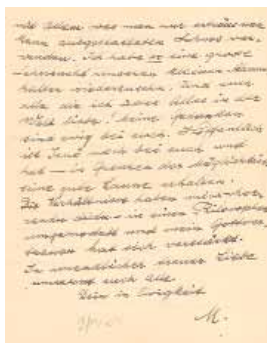
Bánffy Dezső a Szabadelvű Párt tagjaként 1895. jan. 14-től 1899. febr. 26-ig volt az ún. „szürke kabinet” miniszterelnöke. Legfőbb politikai céljának az egységes magyar nemzetállam megteremtését tartotta, hitvallása szerint: „Nekünk az egységes magyar nemzeti államot megalkotni sovinizmus nélkül képtelenség.” Ezt szolgálta a nemzetiségi mozgalmak elleni határozott fellépése, a község-és egyéb helynevek magyarosítása, a szociális jellegű megmozdulások elfojtása, az ellenzék letörése. Eljárása felháborodást és az ellenzék heves tiltakozását váltotta ki, végül parlamenti obstrukció készítette lemondásra.

A leveleket az érettségizett ifjú első külföldre – Carlsbadba – tett kirándulása, berlini, majd lipcsei egyetemi évei, illetve eközben tett európai utazásai alkalmával írta. Életének személyes eseményein, természettudományos, államelméleti és gazdasági tanulmányain kívül sok szó esik a nemzetközi és a hazai politikai életről is. Főleg apjával váltott leveleiben rendszeresen reagál a Magyarországról kapott hírekre, a számára folyamatosan küldött Kolozsvári Közlöny cikkeire, beszámol külföldi tapasztalatairól. Sérelmezi, a németek Magyarországot is bekebelezni kívánó, gyarmatosító magatartását: „a német lapok pedig csak azt írják, jó volna már a magyarokat is megnyerni a civilizált haladásnak... ottan vadak laknak... az elszaporodott németek miatt vándorolnak messze Amerikába, itt van magyar ország, telepítsük be azt... Ez aztán a szabadelvűség nállok! A muszka alávaló rabló, ha terjeszkedni akar, de ők tehetik! ők a mívelt nép!” A német egység kérdésében: „kiabálnak, birkóznak, futnak... isznak s beszédeket tartanak a német egység érdekében s ez oly általános, hogy beszéltem osztrák németekkel, kik egy egységes Németországon kívül egyebet nem akarnak [és]... minket is beolvasztani szeretnének.” Ugyanakkor későbbi politikájának előjeleként hevesen bírálja a hazai nemzetiségek, különösen a románok elszakadási törekvéseit: „alávaló hitvány nép... a hatvanadik alkotmány némilegi visszaállításakor nem kellett volna őket mindjárt szabadon lélekezni engedni... a negyven nyolczadiki törvények szellemét látom megtagadva abban, hogy nemzetiségekről beszélünk a politica terén is...” Teleky Domokos kiegyezésre törekvő politikája kapcsán: „gyűlés után ebéd... volt mindenféle köszöntésekkel, jobb lett volna vagy két oláh főispánt megbotoztatni!”, később: „Erdélyre térve, veszedelmesek nekünk az oláhok, a szászok... az oláhok veszélyessége csak ideiglenes, még is elbizni magunk nem lehet...” Érdekességként megemlíthető, hogy utazásai során nagy figyelmet fordít a külföldi mezőgazdasági újításokra. Különösen érdeklődik a borászat, külön franciaországi és rajnavidéki utazást szentel a szőlő- és borkeresztés eljárásainak megismerésére. Dezső Bánffy, later Prime Minister. 78 autograph letters.

90 000,- / 360 €

49., 58., 133., 79., 128., 132., 47., 45., 131. tétel

72. HORTHY MIKLÓS (1868-1957) VOLT KORMÁNYZÓ FELESÉGÉHEZ ÍRT, SAJÁTKEZŰ, NÉMET NYELVŰ LEVELE „MEIN ALLES!” MEGSZÓLÍTÁSSAL.

Örömmel tudósít arról, hogy a legutóbbi levele óta elfoglalt új szálláshelye közelebb van hozzájuk és Nürnberghez. Türelmetlenül várja, hogy kihallgatásra hívják, és aggodalommal tölti el, hogy nem tud a családról, nincs kapcsolata a külvilággal, és nem tud a haza segítségére lenni. Tudatja, hogy híreket kapott Nikiről, aki jól van [ifj. Horthy Miklóst a sikertelen kiugrási kísérlet során a németek elrabolták, és koncentrációs táborba vitték]. Ezután érdeklődik hogylétükről, feleségéről, Ilyről [menye, özvegy Horthy Istvánné] és unokájáról. Biztosítja arról, hogy gondolatban állandóan velük van, és bízik

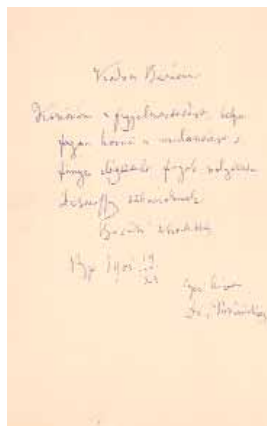
abban, hogy fivére, Jenő még ott tartózkodik, és tartja bennük a lelket.

2 levél, 4 beírt oldal. Keltezés nélkül.

A szövetségesek a háború után fontolgatták Horthy háborús bűnösként való felelősségre vonását, ezért egy ideig családjától külön őrizték. Ekkor íródhatott a levél. Végül a nürnbergi perben csak tanúként hallgatták ki a volt kormányzót, és nem sokkal később csatlakozhatott családjához.

Miklós Horthy, Governor. Autograph letter in German to his wife, expressing his anxieties about the well-being of his family and his country, him in detention and denied any access to news. The letter was written when Horthy was to stand trial as war criminal after war, and therefore he was kept in detention. 4 pages, no date.

150 000,- / 600 €

73. JÓKAI MÓR (1825-1904) ÍRÓ SAJTÁKEZŰ LEVELE DESSEWFFY ARISZTIDNEK, A KÉPVISELŐHÁZ ELNÖKI TANÁCSOSÁNAK „KEDVES BARÁTOM” MEGSZÓLÍTÁSSAL:

„Köszönöm a figyelmeztetést, helyre fogom hozni a mulasztást s fényes elégtételt fogok szolgáltatni Dessewffy tábornoknak Baráti tisztelettel igaz híve Dr. Jókai Mór”

Családi hagyomány szerint a levél előzményeként egy irodalomtörténeti szempontból nagyon érdekes történet körvonalazódik: Jókai „A mi lengyelünk” című regénye folytatásokban jelent meg egy folyóiratban. A szabadságharc idején játszódó munka egyik fejezetében az 1849. VII. 20-án Tura mellett lezajlott ütközet szerepel, amelynek hőse a későbbi aradi vértanú volt. A hasonló nevet viselő elnöki tanácsos sérelmezte, hogy az író a csata leírásában Negrotin, a lengyel főhős érdemeit ecseteli, és Dessewffyt meg sem említi. Érdekes, ahogyan az író végül orvosolta a problémát. A hetedik

fejezetben egy mellékszereplő megemlíti, hogy hallott Negrotin hőstetteiről a turai csatában. Erre válaszol a főhős: „Nem én voltam – mondá Negrotin. – A markotányosné csak egy kis részét láthatta e csatának, amibe történetesen mi kerültünk Tihamérral. Én érdemetlen babérokat viselni nem akarok. Vágtam, akit magam előtt találtam: ez az egész. Az ütközet diadala a magyar vezért illeti meg, aki a magyar sereg legvitézesebb katonája, aki nem más, mint Dessewffy Arisztid tábornok.” Ezt követően pedig hosszan áradozik a tábornok hősiességéről.

2 levél, 1 beírt oldal. Kelt: Bp., 1901. XI. 29.

Mór Jókai, writer. Autograph letter, 1 page.

80 000,- / 320 €

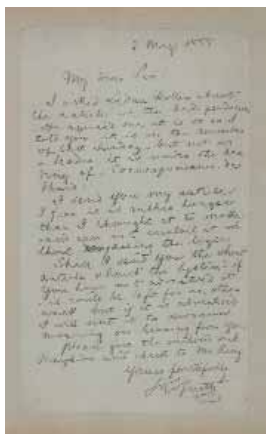
74. KARINTHY FRIGYES (1887-1938) ÍRÓ SAJÁTKEZŰLEG ALÁÍRT LEVELE ISMERETLENNEK „IGEN TISZTELT FŐJEGYZŐ UR!” MEGSZÓLÍTÁSSAL.

Az író, mint a Szávay Sakk Kör elnöke mentegetőzik a kör gazdálkodásának ellenőrzésével megbízott címzett előtt. Közli, hogy a megjelölt időpontban nem talált ott senkit, majd 10 nap haladékot kér az egyesület könyvének bemutatására. A székhelyül szolgáló kávéház tatarozásával, valamint a tagdíjszedés nyári szüneteltetésével indokolja kérelmét. A korábban Lágymányosi nevet viselő sakk-kör a Bartók Béla úti Hadik-kávéházban alakult, amely az író törzshelyének számított.

1 levél, 1 beírt oldal, fejléces levélpapíron. Kelt: H.n., 1934. VIII. 21.

Frigyes Karintny, writer. 1 page, autograph letter to unknown recipient.

150 000,- / 600 €

75. KOSSUTH LAJOS (1802-1894) POLITIKUS, VOLT KORMÁNYZÓ SAJÁTKEZŰ, ANGOL NYELVŰ LEVELE ISMERETLENNEK „MY DEAR SIR!” MEGSZÓLÍTÁSSAL.

Az elején az Indépendance folyóiratban „Párizsi levelek” címen megjelent cikkről tesz említést, amellyel kapcsolatban Ledru Rollintól kért felvilágosítást. Ezt követően egy saját írásáról szól, amelyet majd elküld a címzettnek. Mivel az életrajzi adatok szerint 1855 tavaszán Kossuth rendszeres munkatársa volt a „The Sunday Times” és a „The Atlas” című újságoknak, talán ezek egyikének főszerkesztőjét sejtethetjük a címzettben. Kossuth a levélben említett Alexandre Ledru Rollinnal és Giuseppe Mazzinival szeptember 8-án, az Európai Demokratikus Bizottság nevében kiadott kiáltványban jelentette be, hogy elérkezett az európai közös forradalom órája.

1 levél, 1 beírt oldal. Kelt: (London), 1855. V. 5.

Paszpartuban, keretelve.

Lajos Kossuth, politician, former Governor. Autograph letter in English, 1 page. Framed.

100 000,- / 400 €

76. KOSZTOLÁNYI DEZSŐ (1885-1936), ÍRÓ, KÖLTŐ SAJÁTKEZŰ POSTAI LEVELEZŐLAPJA ÉDESANYJÁNAK „ÉDES JÓ ANYÁM” MEGSZÓLÍTÁSSAL.

Kosztolányi 1903-ban érettségizett Szegeden, miután kizárták a szabadkai gimnáziumból. Ez év őszén iratkozott be a budapesti bölcsészkar magyar-német szakára. Az imádott „Anyika” felkíséri fiát szeptember első napjaiban, szállást foglal neki, befizeti kosztját. Hazautazása napján küldi neki Kosztolányi ezt a levelezőlapot.

Bár a nagyváros hamarosan elkápráztatta, a 18 évesen írt, borongós-sírós levél talán az egyedül maradt fiatalember akkori kedélyét tükrözi. A levél szövegét és hasonmását Kosztolányi Dezsőné jelentette meg férjéről írott könyvében 1938-ban. A költő levelezését összegyűjtő kötet szerint 1996-ban „ elveszett vagy kallódik”. Kosztolányi fiatalkori, első budapesti levele árverésünkön kerül ismét a nyilvánosság elé.

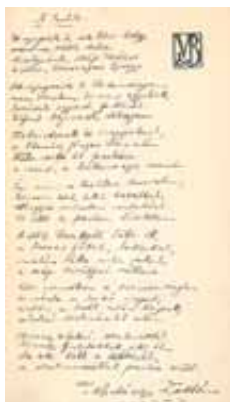
1 levél, 2 beírt oldal. A postabélyegző kelte: Bp., 1903. 09. 09.

Javított sérüléssel.

Dezső Kosztolányi (writer) autograph post card. Restored.

100 000,- / 400 €

77. NADÁNYI ZOLTÁN:

Bocsáss meg. Új és válogatott versek.

Bp., (1941.) Dr. Vajna és Bokor. 139p. Első kiadás. Dedikált példány: „Bóka Lászlónak emlékül szeretettel... 1948”

Az ajánlás címzettje Bóka László író, költő, irodalomtörténész, ekkor közoktatásügyi államtitkár volt.

A előzéklapon a szerző „A testőr” című versének sajátkezű kézírata. A Bessenyei György emlékét idéző költeményt az irodalomtörténet egész életművének művészi csúcspontjaként értékeli, a két világháború közti kor legszebb magyar versei között tartja számon.

Kiadói félvászon-kötésben.

First edition. Inscribed by the author to László Bóka, with an autograph poem. Original half cloth.

40 000,- / 160 €

78. KIS JÁNOS:

Klio, vagy lélek-nemesítő, részént eredeti, részént fordított darabok kötött és kötetlen beszédben. Kiadta --.

Győrben, 1825. Ludvig Sámuel könyvárosnál. (2) + II + 146 + (2)p.

A novellákat és verseket tartalmazó gyűjtemény talán legérdekesebb darabja a szerző egyik saját költeménye, „A Balatonmellyék”, amelyben az északi part szépségeit éneкли meg Füredtől Keszthelyig.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

Szüry: 2494.

30 000,- / 120 €

79. KISFALUDY SÁNDOR, KISFALUDI:

Hunyady János. Históriai Dráma.

Buda, 1816. Királyi Magyar Universitás. 2t. (Hunyady János rézmetszetű képe, Blasius Höfel munkája + rézmetszetű címlap) + (8) + 308p. Első kiadás.

A kötet a borító belső oldalán található sajátkezű tulajdonosi bejegyzés szerint a XIX. század egyik legjelentősebb magyar politikusának, a kiegyezés központi alakjának, Deák Ferencnek könyvtárát díszítette. Ezt követően pedig a XX. század első felének egyik legnevesebb gyűjtő-mecénása, Ernst Lajos birtokolta, amint a címlapon szereplő gyűjteményi bélyegző tanúsítja.

Későbbi félpergamén-kötésben. A korabeli borító bekötve. Márványozott előzéklappal. Körülvágtatlan, szép példány.

Later half vellum. Original cover bound inside. Uncut copy.

Poss.: Deák Ferenc, Ernst Lajos.

Szüry: 2540.

80 000,- / 320 €

80. KÓNYI JÁNOS (FORD.):

Gróf Valtron, avagy a' szubordinátzio. Egy szomorú játék, öt részekben foglaltatva. Magyarra fordította -- strása-mester.

Pesten, 1782. Royer Ferentz ny. 117p.

Ferdinand Heinrich Möller 1776-ban napvilágot látott német eredetijéből készült fordítás.

Korabeli bőrkötésben.

Contemporary leather.

Szűry: 0.

30 000,- / 120 €

81. KOSZTOLÁNYI DEZSŐ:

Béla, a buta. -- új elbeszélései.

Bp., 1920. Athenaeum. 84+ (4)p. Első kiadás. Porzsolt Kálmán író, újságírónak dedikált példány: „Porzsolt Kálmánnak igaz szeretettel és nagyrabecsúlással: Kosztolányi Dezső Budapest, 1920.” (Modern könyvtár. 629-631.)

Javított, kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

First edition inscribed by the author to Kálmán Porzsolt. Restored original paper. Uncut copy.

Poss.: Dr. Kozocsa Sándor gyűjteményi bélyegzőjével.

25 000,- / 100 €

82. KOSZTOLÁNYI DEZSŐ:

Boszorkányos esték

Bp., (1908.) Jókai-ny. 164+ (1)p. Első kiadás.

A szerző második megjelent (az első prózai) kötete.

Kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

First edition. In original paper. Uncut copy.

Prov.: Dr. Kozocsa Sándor gyűjteményéből.

15 000,- / 60 €

83. KOSZTOLÁNYI DEZSŐ:

Lotoszevők. Mesejáték.

(Bp., 1910. Országos Központi Községi Nyomda Rt.) 31+ (1)p. Első kiadás.

A szerző talán legritkább kötete.

Szeccszíós díszítésű, javított, kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Rare first edition. Restored original paper. Uncut copy.

Prov.: Dr. Kozocsa Sándor gyűjteményéből.

15 000,- / 60 €

84. KOSZTOLÁNYI DEZSŐ:

Négy fal között. Költemények. Kürthy György rajzaival.

Bp., 1907. Pallas Rt. ny. 185p. Első kiadás. Dedikált példány: „Dr. Hevesi Sándornak igaz szeretettel Kosztolányi Dezső Budapest 1907. május hó.”

A szerző első megjelent kötete. Az ajánlás címzettje a neves színházigazgató, rendező, író. Az illusztrátor, Kürthy György – Hevesihez hasonlóan – a Nemzeti Színház tagja volt. Javított, illusztrált, kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

First edition with a dedication. Restored original paper. Uncut copy.

Prov.: Dr. Kozocsa Sándor gyűjteményéből.

40 000,- / 160 €

85. KOVÁCS PÁL:

--nak magyar példa, és köz mondásai
Győrben, 1794. Streibig. 235p.

A könyv lapjai közé üres leveleket kötöttek, amelyeken megközelítően egykorú kéziratos bejegyzések, kiegészítések olvashatók. Az ajánlóverssel szemközti lapon a kötet nyomtatásának pontos időpontjáról, valamint a szerző kéziratban maradt kánonjogi munkája cenzúrázásának körülményeiről esik szó. A továbbiakban számos, kiegészítésül szánt közmondás olvasható, néhány sor pedig a mű pontatlanságai miatt bírálja a szerzőt. A szövegközti beírások a mondások számát mutatják, és azok strófaszervezetére vonatkoznak. A bejegyzések készítője nem állapítható meg pontosan. A Kovács Pál munkáira utaló mondatok, kiegészítőleg beírt szentenciák magát a szerzőt sugallják, míg a bíráló megjegyzések egyéb, a témában járatos személyre utalnak. Elképzelhető, hogy az ajánlóvers szerzője,

Fábchich József kereshető mögöttük.

Aranyozott gerincű, korabeli bőrkötésben.

Contemporary leather, spine gilt.

40 000,- / 160 €

86. KŐVÁRY LÁSZLÓ:

Székelyhonról. MDCCCXXI.
Kolozsvárt, 1842. Kir. Lyceum ny. (6)+205+(3)p.
Aranyozott gerincű, korabeli vászonkötésben.

Contemporary cloth, spine gilt.

Szűry: 2692.

30 000,- / 120 €

87. (LENCŐ MIHÁLY JÁNOS):

Magyar Ország Geographia, Statistika és Genealogiai tekintetben
Budán, 1836. A Magy. Kir. Egyetem Betűivel.

A plakát alakú nyomtatványt díszítő gyönyörű rézmetszeten középen Magyarország két angyal által tartott címere helyezkedik el, alatta babérkoszorúban V. Ferdinándot éltető sorok olvashatók. A címer bal oldalán hadi allegóriák, jobb felől a tudomány, kultúra, jog és vallás szimbólumai láthatók. Az alatta lévő nyomtatott szöveg felsorolja Magyarország folyóit, tavait, hegyeit. Lejjebb a magyarországi vármegyék, valamint Horvát és Tót Ország megyéinek, a Magyar Tengermelléknek, Katonai Vidékeknek, az ország fekvésének és részeinek leírása olvasható. Ezen kívül a magyar fejedelmek és királyok sora, a nemzetiségek statisztikája, egyházi méltóságok és oktatási intézetek, országos és katonai hivatalok felsorolása szerepel. A metszeten Lencső Mihály János (1807-1883) címerfestő készítette. A rejtélyes életű művésztől keveset tudunk, egyes adatok szerint 1830-40 körül Budán működött, talán ő lehetett az a krisztinavárosi könyvmda-tulajdonos is, aki 1848. március 17-én a nyomdászok által a szabad sajtó szabályairól a városhoz írt levelet aláírta. Az alul olvasható ajánlás szerint ő volt a lap szövegének összeállítója is.

A hajtások mentén javított szakadásokkal.

Mérete: 625 x 431 mm.

Copper engraving.

80 000,- / 320 €

Lóismeret

88. DANIEL O'ROURKE. WINNER OF THE DERBY STAKES AT EPSOM, 1852. THE PROPERTY OF JOHN B. BOWES, ESQ.

A Harry Hall híres olajfestménye után készült, gyönyörűen színezett könyvát a kor egyik legeredményesebb angol versenylovát, Daniel O'Rourke-ot ábrázolja. A mén sorra nyerte a legrangosabb futamokat (Ascot, Epsom, stb). Magyar szempontból az teszi különösen érdekessé, hogy az 1850-es évek végén Magyarországra adták el. Utódai itthon hasonló sikereket értek el hazai (Magyar Kanca-díj) és rangos külhoni versenyeken is. A képen álló férfialak John Bowes főúr, híres versenyistálló-tulajdonos volt, II. Erzsébet

angol királynő egyik felmenője.
Mérete: 495 x 660 (610 x 750) mm.
Paszpartuban, keretezve.
Coloured lithography. Framed.

180 000,- / 720 €

89. MÁTTYUS NEP(OMUK) JÁNOS, ALISTÁLI 'S PADÁNYI:

Lótudomány. Szerző --. Két részben, 20 táblával.

Pestén, 1845. (Trattner és Károlyi ny.) 1t. (könyvatos címlap)+XVI+424++(4)p.+20 kihajt. t. (1 színes) A példányok jelentős részéhez hasonlóan itt is hiányzik az István nádort ábrázoló címkép.

A szerző huszár főhadnagy volt. Munkája az első magyar lótenyésztési kézikönyv, a német Markus Fugger szakkönyvének 1786-os fordítását követően. Először Széchenyi „Lovakról” című műve kiadásának évében, 1828-ban jelent meg „A Nemzeti Lovag az az A' Lótudomány' vizsgáló ismeretere vezérlő rendszeres oktatás” címmel. Ez annak átdolgozott kiadása.

Későbbi félvászon-kötésben. A világosító rajzok eredeti borítója bekötve.

Later half cloth.

80 000,- / 320 €

90. LUTHER, MARTIN:

XXVII. Predig D. – newlich uszgang en Anno XXVI

(Strassburg), 1526. (Johann Schott). (4)+107+(1) lev. Dekoratív fametszetes kerettel övezett címlappal, végén nyomdászjelvényvel. A negyedik számozatlan levél másolattal pótolva.

Korai Luther kiadvány. A huszonhét, különböző témájú prédikációt összegyűjtő kötet elsőként 1523-ban látott napvilágot, ez a harmadik - a szerző életében utolsó - megjelenése.

Későbbi félpergamén-kötésben. A lapokon szúrágás nyomaival

Later half vellum. Some leaves with worm holes. One leaf replaced by copy.

Benzing: 35.; VD16 L 6689

80 000,- / 320 €

Magyar avantgarde

91. A MI ÉLETÜNKBŐL. A MUNKA ELSŐ FOTÓKÖNYVE – AUS UNSE-REM LEBEN. FOTOBUCH DER MUNKA.

(Bp., 1932. Hungária ny.) (64)p. Számos fényképpel.

A Munka folyóirat körül szerveződő szociófotósok által megalakított Kassák-kör a harmincas évek elején több kiállítást szervezett és kiadta e munkát, az első magyar szociófotós könyvet. A kötetet Kassák Lajos tervezte és tipografizálta. A kétnyelvű bevezető szöveget Bass Tibor, Bergmann Teréz, Bruck László, Frühof Sándor, Haár Ferenc, Schmidt Anna, Lengyel Lajos és Tabák Lajos fotói követik. A nagyrészt a kötetben szereplő képekből, ugyanebben az évben Szolnokon rendezett kiállítást a hatóságok betiltották, a képeket elkobozták, a szervező Tabák Lajost pedig letartóztatták.

Lengyel Lajos által tervezett, javított, színes, kiadói papírborítóban.

Restored original paper designed by Lajos Lengyel.

80 000,- / 320 €

92. SIMON ANDOR:

Tömegáhitat

Bp., 1928. Amicus. 69p. Első kiadás. Aláírt példány.

A szerző Kassák bécsi köréből indult, a 20-as években szabadverseivel tűnt fel.

Kiadói papírborítóban. A levelei enyhén foltosak.

Signed copy in original paper. Leaves slightly stained.

20 000,- / 80 €

93. 100 %. IRODALMI ÉS MŰVÉSZETI KULTÚRSZEMLE. SZERKESZTI: TAMÁS ALADÁR. I-III. ÉVFOLYAM.

(Bp.), 1927-1930. (Krausz J. és Társa ny.) (4) + 368p.; (4) + 468p.; (4) + 440p.

A kommunista párt folyóiratának teljes sorozata.

Későbbi félvászon-kötésben.

Later half cloth.

Lakatos: 3517.

40 000,- / 160 €

104. tétel

Der Naturfreund Ungarns

94. MELANCHTHON, PHILIPPUS:

– de dialectica libri quatuor
(Argentorati), 1541. (ex officina Cratonis Mylii.) (24) + 228 + (4)p.

Előkötve:

Willichius Resellianus, Jodocus:

– Erotematum Dialectices libri tres

(Argentorati), 1542. (apud Cratonem Mylium.) (16) + 251 [recte 255] + (1)p. + 3 kihajt. mell.

Hozzákötvé:

Melanchthon, Philippus:

– Elementhorum Rhetorices libri duo

Argentorati, 1542. (apud Cratonem Mylium.) 238 + (10)p.

A reformáció első nemzedékének korai filozófiai tankönyvei. Melanchthon a Szentírás helyes értelmezéséhez elengedhetetlennek tartotta a hét szabad művészet, kiemelten pedig a triviális stúdiumok tanulmányozását. Meg kívánta újítani ezek műveltségi rendszerét, hogy illeszkedjenek reformátori programjához. Ennek érdekében a wittenbergi egyetemen tartott székkfoglalóját követően, a „Praeceptor Germaniae” sorban jelentette meg grammatika, retorika és dialektika tankönyveit. Retorikája a század legmeghatározóbb ilyen jellegű alkotása. Először 1519-ben jelent meg, majd számos, egyre bővebb kiadása látott napvilágot. Willichius a frankfurti egyetemen az orvostudomány és a görög nyelv professzora volt, ez dialektikájának második kiadása. Többszöri megjelenésük ellenére a gyakran forgatott tankönyvekből kevés maradt fenn. Melanchthon dialektikai munkájának ezt a kiadását a német nyelvterület megfelelő korszak-bibliográfiája nem ismeri. Willichius írásából a jelentősebb német gyűjteményekben csupán egy, Melanchthon retorikájából két példány ismert.

Korabeli, görgetőkkel díszített bőrkötésben. A görgető képei ókori filozófusokat és korabeli uralkodókat ábrázolnak. Gerincén restaurálva.

Rare works. Melanchthon's Dialectica not in reference books. Restored original leather binding.

VD16 0, ZV 17821., M 3110.; BNH 0

120 000,- / 480 €

95. M(INSICHT), C(HRISTIAN):

Neue und kurtze Beschreibung des Königreichs Ungarn: Dessen fürnehmsten Städten und Vestungen. Wobey Vieler Belägerungen / und dergleichen Denckwürdigkeiten; absonderlich / was in dem jetzigem Türcken-Krieg / von An. 1663. bis an den Hornung dieses 1664. Jahrs / bey diesem oder jenem Ort füngelauffen / gemeldet; auch / zum Anhang / bis vormahlige Belägerung der Stadt Wien ausführlich erzehlet wird.

Nürnberg, 1664. Johann Hofmann. (20) + 379 + (5)p. + 6 kihajt. t. + 4 kihajt. térk. Példányunkból hiányzik a címképmetszet.

A rézmetszeteken ábrázolt várak: Pozsony és Érsekújvár, Győr, Komárom, Buda és Pest, Kanizsa és Sziget, valamint Bécs. A térképeken Magyarország, Erdély, a Török Birodalom, és Ausztria látható.

Foltos, korabeli pergamenkötésben. Nyolc levél valószínűleg össze volt tapadva, a szakszerűtlen szétválasztás nyomán a szöveg kisebb-nagyobb része olvas-

hatatlanná vált. Két levele sérült, kis hiánnyal.

The plates show 8 cities including Pressburg, Buda and Pest and Vienna. The maps represent Hungary, Transylvania, The Turkish Empire and Austria. 10 leaves damaged (major loss of text). Frontispiece missing.

Apponyi: 886.; Rózsa: 42/b.

120 000,- / 480 €

96. MONTESQUIEU (CHARLES-LOUIS DE SECONDAT):

A' törvények lelkéről. Fordítottatott a' párisi 1816-dik esztendei kiadás szerint. I-III. kötet.

Posonyban, 1833. Belnay. XXIV+366p.; 377p.; 337 [recte 338]p.

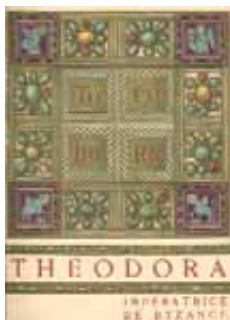
A szerző csaknem húsz évig dolgozott enciklopédikusnak szánt fő művén, amely 1748-as megjelenésekor nagy felháborodást váltott ki (1751-ben be is tiltották). Ez az első magyar fordítása, fordítói a Világirodalmi lexikon szerint Csécsy Imre és Sebestyén Pál voltak.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

30 000,- / 120 €

Művészi könyvkötések

97. DIEHL, CHARLES:

Théodora. Impératrice de Byzance. Par --, chargé de cours a la faculté des lettres de l'université de Paris. Illustrations de Manuel Orazi.

(Paris), 1904. Piazza et Cie. 261+ (3)p. Lapszámozáson belül számos színes, egészoldalas táblával és szövegekőzti illusztrációkkal.

A gyönyörű illusztrációk a Párizsban működő olasz művész, Manuel Orazi munkái. A kötet 300 számozott példányban látott napvilágot. Ez soron kívül készült, Kádár Gábor Párizsban működő nyomdász nevére szóló példány. A számozás helyén „A H” olvasható (talán az „avec honneur” kifejezés rövidítése-ként). A kötetet a kor egyik legjelentősebb francia könyvkötő-művésze, René Kieffer készítette.

Szignált, korabeli (sötétkék) maroquin-kötésben. A gerinc öt álbordával és címaranyozással díszítve. A francia előzők kiragasztott tükre és első szennylapja sötétkék, virágdíszes, atlaszkötésű selyemmel borított. A tábla belsején a szövet előzőket három tripla aranycsík keretezi, sarkain szecessziós egyes bélyegző lenyomatával. Az előzők második szennylapját sötétkék felhőmintás papír fedi. A könyvtet felső metszését aranyozás díszíti. A kötetet bőrszegélyű papírtok védi.

Limited edition, illustrations by Manuel Orazi. French maroquin by René Kieffer. In hardpaper case.

100 000,- / 400 €

98. FÖLDESSY GYULA:

Ady-tanulmányok

Bp., 1921. (Hungária ny.) 189+ (2)p. (Ethika-könyvtár. V.)

Cserna Juliska által készített, szignált, díszesen aranyozott gerincű félbőr-kötésben. Az első kötéstábla közepén festett fáklya-motívum, benne „A E” monogrammal. Festett előzéklapokkal. Körülvágtatlan példány.

Contemporary half leather by Juliska Cserna, spine richly gilt. Uncut copy.

60 000,- / 240 €

99. GYULAI PÁL:

Nők a tükör előtt. Beszély.

(Bp., 1925.) Franklin-Társulat. 138p. Számozott (40./100) példány. Jaschik Álmos könyvdíszzeivel.

Jaschik Álmos által tervezett, díszesen aranyozott, kiadói bőrkötésben. Arany-metszéssel díszítve.

Richly gilt original leather. Inner edges gilt.

30 000,- / 120 €

100. HOCK JÁNOS:

Vígasztalások könyve. Elmélkedések és hangulatok. Harmadik kiadás. Honti Nándor rajzaival.

Budapest, 1903. Athenaeum. 227+(1)p.

Aranyozott, kiadói bőrkötésben. Az első kötéstábla közepén olvasható a szerző neve és a cím, amelyet angyalt és térdeplő emberalakot magába foglaló, szecessziós stílusú, bőrdomborítású keret övez. Körben arany-metszéssel díszítve.

Gilt original leather. Inner edges gilt.

Poss.: Glitzke Sándor gyűjteményi bélyegzőjével.

30 000,- / 120 €

101. KÖZÖNSÉGES ISTENI TISZTELETÉRE RENDELTETETT ÉNEKES KÖNYV,... MOST... KI-BOTSÁTTATOTT A' DEBRETZENI EXEMPLÁR SZERÉNT

Posonyban, 1796. Patzkó Ferentz. (2)+595+(15)p.

Hozzáköteve:

Szenci Molnár Albert:

Szent Dávid királynak és prófétának száz ötven 'Sóltári,... magyar versekre fordítottak 's rendeltettek -- által.

Posonyban, (1796.) Patzkó Ferentz. (4)+410+(7)+47p.

Könyvészetileg ismeretlen nyomtatványok. Dekoratív festett pergamenkötések számos helyen készültek Európa-szerte a XVIII. században és a következő század első felében, így Németország és Hollandia mellett Magyarország különböző városaiban is. Közismert, hogy ezek hazai központja Debrecen volt. Seh

Európában nem vált olyan népszerűvé, és nem virágzott oly sokáig, mint a „tősgyökeres” magyar, református városban. Mindemellert úgy tűnik egyéb hazai városok (pl. Sopron) is kapcsolatba hozhatók a festett pergamenkötésekkel. Terjesztésükhöz a könyvkereskedőként működő debreceni könyvkötők is hozzájárultak. A kutatások alapján úgy tűnik Nagyszombatban is készítettek ilyeneket, sőt a reformátusokon kívül evangélikus és katolikus tulajdonosok számára is. Közös vonásuk azonban, hogy minden esetben különleges alkalomra, ünnepi könyvkötésként készültek. Példányunk kötésének szépsége, gondos kivitele révén is illeszkedik ebbe a sorba. Motívumai némileg eltérnek az általánosan ismert debreceni formáktól, így feltehető, hogy nem debreceni mester kezétől származik.

Javított, korabeli, festett pergamenkötésben. A kötéstáblákat körben aranyozott gyöngyosor és dupla léniás keretben, kék mezőben aranyozott virág- és növénymotívumok, csillagok díszítik. A középmező sarkait rózsavirágot ábrázoló, aranyozott egyes bélyegzők ékesítik. Középen bíborral és zölddel festett virág látható. A gerincet aranyozott gyöngyosor, dupla lénia keretben egyes bélyegzővel készített levél- és virágmotívumok övezik. A gerinmező közepén szintén – a táblákon láthatóval megegyező – virágmotívum található. A kötet poncolt arany-metszését pontsorról, virágokkal, stilizált levelekkel díszítették.

Restored handpainted contemporary vellum.

80 000,- / 320 €

102. A VÁROSLŐDI TAKÁCSCÉH (LEINWEBER) 31 PONTBÓL ÁLLÓ, KÉZIRATOS SZABÁLYZATA 1768-BÓL

A leveleket díszes, kézzel festett keret övezi.

9 levél, 16 beírt oldal. Kelt: Városlőd, 1768. V. 23.

Zsinórral átfűzött, aranyozott, nagyszombati bőrkötésben. A hátsó kötéstábla felső sarka sérült, hiányos.

The manuscript regulations of the weavers guild in Városlőd, in German, 16 pages. Gilt leather binding in the Nagyszombat style. Slightly damaged.

60 000,- / 240 €

103. NADÁNYI, (JÁNOS) JOHANNES:

Florus Hungaricus. Sive rerum Hungaricarum...

Amstelodam, 1663. Johannes Waesberg. 1t. (rézmetszetű díszcímlap) + (22) + +380+ (28)p. A szedett címlap másolattal pótolva.

A szerző református lelkész volt. Addig fel nem használt nyugati forrásokra is támaszkodó, összefoglaló magyar történeti munkájában – elvetve a krónikaírási hagyományait – megpróbált reális képet adni hazánk történelméről. Nagyrészt az európai Zrínyi-kultusznak köszönhető népszerűségét jelzi, hogy angol nyelven is napvilágot látott.

Javított gerincű, későbbi félpergamen-kötésben.

Later half vellum, spine restored. Title page replaced by copy.

Apponyi: 862.; RMK III 2192.

40 000,- / 160 €

104. DER NATURFREUND UNGARNS. REDIGIRT UND HERAUSGEGEBEN VON DR. JOSEF V. NAGY UND LÁNG ADOLF FRANZ. I. JAHRGANG.

Neutra (Komorn), 1857. Gedruckt bei Gebrüder Siegler. (2) + 171 + (1)p. + 12t. (könyvnyomatok, 7 színes)

A folyóirat 6 száma közös címlappal. 1858-ban még három füzete jelent meg, összesen 16 levélen, 1 táblával és 1 táblázattal. Az állat- és növénytani, földrajzi, lótenyésztési és helytörténeti cikkeket illusztráló, gyönyörű könyvnyomatokon többek között Trencsénteplic, Handlova és Szklenó-fürdő látképe, két ló, tűzok, valamint siketfajd színes képe, és Szklenó környékének színes földtani térképe látható. Magyarul is napvilágot látott (lásd 100. árverésünk 56. tételét). Becses és ritka darab.

Korabeli félvászon-kötésben.

Periodical, beautiful lithograph illustrations. Contemporary half cloth.

180 000,- / 720 €

Nyelvészeti pályamunkák

Kultsár István pályázata 1804

105. TELEKI LÁSZLÓ, G(RÓF):

A' magyar nyelv elé mozdításáról buzgó esdeklései --nak
Pesten, 1806. Trattner. X+ (1)+ 12-296+ (2)p.

A nyelvújítás korának egyik fontos epizódja volt a Kultsár István által 1804-ben a Magyar Kurir-ban meghirdetett pályázat a magyar nyelvűvelés helyzetéről. Három kérdést tett fel a kiíró: „Mennyire ment már a magyar nyelvnek kimíveltetése? Micsoda eszközlesek s módok által kellene azt nagyobbra vinni? Mikép lehetne ezen eszközöket fogatosakká tenni?” A bírálóbizottságban Kultsár mellett Prónay Sándor, Schedius Lajos, Révai Miklós, Versey Ferenc és Virág Benedek vett részt. A válaszul beérkezett huszonegy mű közül Telekié lett a nyertes. Ebben a mozgalom történetének összefoglalása és követeléseinek történeti megalapozása mellett részletesen szól a nyelvűvelést

akadályozó tényezőkről, a toldalékban pedig a latin, mint tudományos nyelv hegemoniáját támadja. A pályázatok magas színvonalát mutatja, hogy további három mű is díjat kapott (lásd következő tételeinket). A becses példány hányatott utóéletére utal a címlap hátoldalán Szabó T. Attila sajtókezű bejegyzése: „A szatmármegyei Sárközújlakon feldult br. Vécsey-gr. Sztáray könyvtár anyagából mentettem meg 1945. júliusában!”

Korabeli papírborítóban.

Contemporary paper.

Szűry: 4493.

60 000,- / 240 €

106. [KIS] KISS JÁNOS:

A' magyar nyelvnek mostani állapotjáról, kimiveltethetése módjairól, eszközeiről.
Megjutalmaztatott felelet.

Pesten, 1806. Trattner ny. 167p.

A szerző író, műfordító, kiadó, Kazinczy levelezőpartnere és barátja volt. E munkája hozott neki országos ismertséget és elismerést. A bírálók értékelték, hogy egyedüli pályamunkaként foglalkozott Kazinczy nyelvűjítő törekvéseivel. Prónay Sándor Kazinczyhoz írott levelében ez olvasható róla: „Az első írásnak dicséretére egyebet nem mondhatok, hanem hogy 100 aranyban mertem volna fogadni... hogy az írója senki sem más, hanem Te, kedves barátom.”

Aranyozott gerincű, későbbi félvászon-kötésben.

Later half cloth, spine gilt.

Szűry: 2495.

40 000,- / 160 €

107. MÁTYÁSI JÓZSEF:

Velekedés, mellyet a' magyar nyelv eránt ország eleibe tétetett tudós kérdésre, rövid és együgyű feleletül adott --

Pesten, 1806. Kiss István. 64p.

A pályamunka szerzője költő, ügyvéd volt. Korábban galántai Fekete János gróf titkáraként működött. Költészetét Kazinczy lenézte, Csokonai azonban barátjaként tisztelte. Művében a köznép kifejező szavainak bőségére hivatkozva ellenezte az erőltetett nyelvűjítást.

Korabeli papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Contemporary paper. Uncut copy.

30 000,- / 120 €

108. PÁNTZÉL PÁL:

A' magyar nyelvnek állapotjáról, kimiveltethetése módjairól, eszközeiről.

Pesten, 1806. Trattner Mátyás ny. 96p.

A kendilónai református lelkész pályamunkája második helyezést ért el. A szerző a nyelvújítás híve volt, minden bizonnyal kapcsolatban állt az Erdélyi Nyelvművelő Társasággal. Bátyja, Dániel a Magyar Kurir egyik szerkesztője volt. Kazinczy is elismerően nyilatkozott a munkáról: „... derék tudós munka, még talán tudományosabb [mint Kis Jánosé], de a' tudománya nem jön le egész a' mi időkig, s nincs is a tárgyhoz alkalmaztatva...”. A francia iskolázottságú szerző a nyelvújítás érdekében fontosnak tartotta az akadémia felállítását, azonban annak diktatórikussága helyett a hangsúlyt a Kulcsárhoz hasonló pályázatok meghirdetésére, és a pályamunkák

alapítványokból való jutalmazására helyezte (Pántzél Pál világa. Egy elfeledett nyelvújító felfedezése = Könyv és Könyvtár, 1999, 55-104).

Korabeli papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Contemporary paper. Uncut copy.

Szűry: 3526.

40 000,- / 160 €

Marczibányi-díj

109. JUTALOM FELELETEK A' MAGYAR NYELVRŐL, A' MAGYAR NEMZETI MUSEUM 1815. 1816. 1817. ESZTENDEI KÉRDÉSEIRE. KIADTA HORVÁT ISTVÁN. I-II. KÖTET.

Pesten, 1821. Trattner János Tamás ny. (8)+340+(6)p.; (2)+69+(3)+IV+(1)+6-130+59+103+(2)p.

Marczibányi István 1815-ben kelt végrendeletében ötvenezer forintot hagyott az Akadémia megalapítására azzal a kikötéssel, hogy az Akadémia létrehozásáig az alapítvány kamataiból a Nemzeti Múzeum évenként egy-egy pályakérdést tűzzön ki a magyar nyelvtudomány és nyelvvelés témájából. A védnök József nádor, elnökei Teleki László, Podmaniczky József, Cziráky Antal, Mailáth György voltak, az ügyintézés Horvát István végezte. Az első pályázat kihirdetése 1815-ben lett volna esedékes. Mivel az ünnepélyes díjkiosztásra először csak 1817. november 23-án került sor, ekkor hirdették ki – a bíráló bizottságnak a nádor által kinevezett elnöke, gróf Teleki László javaslatára – visszamenőleg egyszerre a három évre szóló pályakérdéseket. A pályázat értékelésénél kiemelendő, hogy a korszak két legjelentősebb nyelvbölcseleti munkáját hívta életre: az egyik a nyertes munka, Teleki Józsefé, a másik pedig Verseghy műve (lásd következő tételünket). Teleki pályamunkája az 1816-os kiírásra született, amely így szólt: „Minő tudományos rendszabások szerint kellene és lehetne új szavakkal és szólásmódokkal a magyar nyelvet bővíteni a különböző tudományokra és mesterségekre nézve?” Teleki higgadt, alapos, a nyelvújítást támogató dolgozatát a nyelvújítási harc lezárásaként emlegetik. Méltatói szerint jelentősége tehát abban rejlik, hogy nyelvtudományi alapokra fektetve, a külföldi idevágó szakirodalmat bekapcsolva és a hazai előzményeket értékesítve rendszeres, összefoglaló előadásban alkotta meg a nyelvújítás elméletét. Magas színvonalon megírt munkája világosan láttatja a szélsőségek között követendő utat, lényegét tekintve abban a felfogásban, amelyet értekezésében Kazinczy kifejezésre juttatott. Érdekes adalék, hogy az 1817-ben kiírt pályázat nyertes műve is Teleki nevéhez fűződik (Egy Tökéletes Magyar Szótár Elrendelése, Készítése módja). Az első kötet Teleki műve mellett Pálóczi Horváth Ádám pályamunkáját tartalmazza. A második kötetben a nyertes másik tanulmánya mellett Kolmár József, Georch Illés és Gáti István egy-egy felelete olvasható.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

Szűry: 2321.

50 000,- / 200 €

110. VERSEGHY FERENC:

A Filozófiának Talpigazságira épített Felelet a' Nemzeti Muzéum' nevében a' Magyar Nyelv iránt tett, s az 1818. esztendőben, Bőjt elő havának 7dik napján a' Hazai Tudósításokba iktatott kérdésekre, melyly Értekezés gyanánt is szolgál egyszersmind a' Nyelvművelésnek mivoltárúl és akadályairúl Budánn, 1818. Királyi Magyar Universitás ny. XXVIII+420p.

A Marczibányi-féle pályázat legérdekesebb pályaműve a korszak egyik legnagyobb nyelvtudósa, a 250 éve született Versegly Ferenc nevéhez fűződik. A szerző e munkában nagyszabású filozófiai alapvetéssel dolgozta ki a pályázatnak mind a négy kérdésére adott válaszát. Az esetleges jutalomból azonban eleve kizárva magát azzal, hogy a saját költségén kinyomtatott kötetten feltüntette nevét. Ezt a Nemzeti Múzeum igazgatójához, Müller Jakab Ferdinándhoz címzett előszóban

így magyarázza: „Mind Orthographiám, mind magyarságom... szembetűnőképpen különbözvén a' legújabb Magyar Könyvszerzőkétül, lehetetlen bizonyára, hogy nevemet e' Feleletnek egynehány első sorai azonnal és világosan el ne árúlják”. A pályája végéhez közeledő Versegly Ferenc tán legjelentősebb könyvében három évtizedes nyelvtudományi munkásságának záróköveként – tudományos tapasztalatait filozófiai igénytel összegezve – alapjában véve a nyelvújítás ellen foglalt állást.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

Szűry: 5014.

60 000,- / 240 €

Oklevelek

111. JOHANES MARCELLUS VELENCEI DÓZSE LATIN NYELVŰ OKLEVELE,

amelyben Tarvisio város tisztségviselőinek megparancsolja, hogy Sergius de Castro Pole tarvisioi polgár teljes vagyonát, amellyel neki tartozik, foglalják le.

Pergamenoklevél, viaszpecsét maradványaival. Kelt: Tarvisio, 1428. 07. 20.

Johanes Marcellus, Doge of Venice. Document on vellum.

100 000,- / 400 €

112. (HABSBURG) II. FERDINÁND NÉMET-RÓMAI CSÁSZÁR ÉS MAGYAR KIRÁLY (1619-1637) LATIN NYELVŰ CÍMERES-LEVELE,

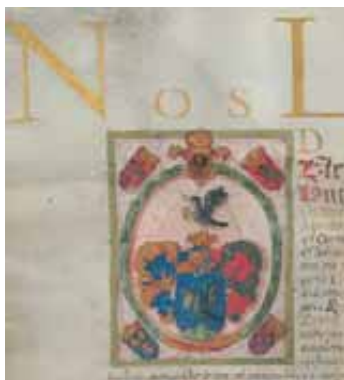
amelyben (atyai) Dicső Istvánt és testvérét Györgyöt nemesi rangra emeli. Az oklevél részletesen leírja a családnak adományozott címet: kék pajzsban, zöld mezőn, aransárga vetés között elrejtőzött fűr, a pajzs felsőbb részében száját zsákmány után kítartott, felülről jövő karvaly; a sisakdísz: vörös ruhás kar kardot tart; a takarók: vörös-ezüst, kék-arany. Az oklevélre azonban a címet nem festették rá. Kempelen Béla adatai szerint

kihirdetésére csupán 1678. febr. 11-én került sor Ung vármegyében.

1 pergamenlevél, 1 beírt oldal. Zsinóron függő viaszpecséttel. Ferenczffy Lőrinc királyi udvari titkár aláírásával. Kelt: Bécs, 1627. VII. 3. A hajtások mentén kisebb szakadásokkal, apró hiányokkal.

Ferdinand II., Emperor of the Holy Roman Empire and King of Hungary. Document in Latin, signed, 1 page on vellum, hanging seal. Slightly worn copy.

100 000,- / 400 €

113. (HABSBURG) I. LIPÓT (1641-1705) NÉMET-RÓMAI CSÁSZÁR ÉS MAGYAR KIRÁLY SAJÁTKEZŰ ALÁÍRÁSÁVAL ELLÁTOTT, LATIN NYELVŰ CÍMERESLEVELE,

melyben Zayta Ambrusnak nemességet adományoz. A családról a rendelkezésünkre álló szakirodalomban nem találtunk adatokat. Pergamenoklevél, a zsinóron függő, fatokban elhelyezett viaszpecsét mintegy harmada hiányzik. Az iratot Szegedy Ferenc püspök, kancellár és Orbán István titkár is kézjegyével látta el. Kelt: Bécs, 1669. XII. 4. Enyhén foltos darab.

Leopold I., Emperor of the Holy Roman Empire and King of Hungary. Manuscript document in Latin, signed. 1 page on vellum with damaged hanging seal. Slightly stained copy.

250 000,- / 1 000 €

114. II. RÁKÓCZI FERENC (1676-1735) ERDÉLYI FEJEDelem SAJÁTKEZŰ ALÁÍRÁSÁVAL ELLÁTOTT LEVELE.

2 levél, 2 beírt oldal, Rákóczi papírfelzetes viaszpecsétjével. Kelt: a Szenc városa melletti táborban, 1704. IX. 24.

Rákóczi Máramaros vármegye nemeseihez írja a levelet a sószállítással kapcsolatban: „midőn Ellenségünk a sooval valo kereskedéstit Törvényünk, s régi Szabacságunk ellen az Ország Lakositul tellyességgel el viven, maga telhetetlen kívánságának s jövedelmének Szaporítására, s Öregbítésére, árát annyira nevelte, hogy a' midőn az elviselhetetlen Portiozásnak terhe nyomorgatott, a' mi abban megmaradott, azt a' Soónak felette való árával extorquálta, mely kettős egy végre czélzó tereh az Ország lakosit annyira el erőtlentette, nem lévén végtére, avagy csak annyira való pénze, mellyel Soót vehetne, kenyérének s eledelének sotalansága miat, nyavalya s halál követte... a' Nemesség is nem lévén ment a Tereh viseléstül kelletvén nagy áron a' Soot

meg venni appromptáltatnék arra az elviselhetetlen igára, melyre oly Szin, és pretextusok alatt naponként inducáltatik vala, citra respectum, Status, gradus, et conditionis, édes Nemzetünk. Meg engettük valamint ennek előtte valo Törvényes boldog üdőben, a Sooval valo kereskedés szabados volt, továbbra is azon szabados kereskedés kinek kinek szabad légyen, de mivel a mostani Sok Országos Kölcség /: Impositiokkal a' Nemes Ország nem terhelhetvén, különben ki nem telhetik, hanem ha oly más rendes Utakon, mellyel az Ország Lakosiis nem aggrávtatnak s enerváltatnak, Szaporittatik a Nemes Ország tovább valo Dispositiojáig, rendeltük a Soonak árát a Máramarosi Soó aknán Denar. 50. a' Szigeti Portuson pedig Denar. 55. annak rendes Harmiczadgyával edgyütt, melyből ki vivén a Nemességet /: mivel valakik magok Hazi szukségére Soót Szállitanak Harminczaddal ne tartozzanak, ugy hogy kiki, a' mennyi Soót kereskedésre vészen, a' Soó Háznál, avagy a Szigeti Portuson arrol czedulát vévén /: hogy annak nem váltása miatt Soója, és [...] egyéb Jozága ne Confiscáltassék /: azt Harminczados Tisztünk(ne)k be mutatván vihessen a Harminczadlaskor oly Recognitionálist, mely mellett szállithassa mindenütt az Országban, és szabadossan velle kereskedhessék, meg tartoztatás nélkül. Intimállyuk azért a nemes Vármegyének ezen Soóval valo kereskedésnek szabadságát, s árát vételében valo modalitást in gremio sui Publicáltassa, hogy ki ki magát ahoz alkalmaztatván, ezzel a Nemes Vár(me)gyének s abban lévő minden kereskedő Rendek(ne)k nevelkedhessék haszna...”

A felkelők 1703 augusztusában foglalták el a máramarosi sóbányákat. Rákóczi fokozott figyelmet fordított az ellátás biztosítására, mivel a sóval való visszaélés régi sérelme volt mind a parasztságnak, mind a nemeseknek. A sóbányászat és -kereskedelem emellett jelentős bevételi forrást is jelentett az államnak, ezért már ősszel állami sómonopóliumot vezettek be. Ez a kísérlet azonban a pénz és a hivatali apparátus hiánya, valamint a nemesség heves ellenállása miatt kudarcba fulladt, így Rákóczi 1704 őszén visszaállította a szabad sókereskedelmet.

Ferenc Rákóczi II., Prince. Letter in Hungarian, signed. 2 pages, seal, to the noblemen of Máramaros county about opening the door to free commerce of salt.

300 000,- / 1 200 €

115. HADIK ANDRÁS GRÓF (1710-1790) ALTÁBORNAGY, AZ UDVARI HADITANÁCS ELNÖKE ÁLTAL SAJÁTKEZŰLEG ALÁÍRT LEVÉL A HADMÉRNÖKI ÉS ERŐDÍTÉSI HIVATALNAK CÍMEZVE,

a hivatalhoz tartozó Mérnöki Akadémia 3000 forintos ösztöndíját kiegészítő 2000 forint kiutalásának ügyében.

2 levél, 1 beírt oldal. Papírfelzetes viaszpecséttel. Kelt: 1776. I. 27.

András Hadik, lieutenant general. Signed letter, 1 page, disposing of a certain sum of money.

200 000,- / 800 €

116. (HABSBURG) I. FERENC (1768-1835) MAGYAR KIRÁLY SAJÁTKEZŰ ALÁÍRÁSÁVAL ELLÁTOTT, LATIN NYELVŰ OKLEVELE,

melyben jóváhagyja Bogdányi Károly beszercebányai kanonoki javadalmazását.

Papíroklevél, papírfelzetes viaszpecséttel. Az iratot a király mellett Koháry Ferenc kancellár, Forgách Ferenc gróf, valamint Makay Antal beszercebányai püspök is kézjeggyével látta el. Kelt: Labaci (Laibach-Ljubljana), 1821. V. 28.

Francis I., Emperor of Austria and King of Hungary. Manuscript document in Latin, signed.

40 000,- / 160 €

Orvostörténet

117. ZSOLDOS JÁNOS:

Az Egésség' fentartásáról való rendszabások, (Diaetetica). Az oskolák számára készítette orvos doctor --. Versekbe foglalta... Fodor Gerson.

S(áros)Patakon, 1818. Nádaskai András ny. 126p.

A szerző Veszprém vármegye főorvosa volt. A mű először 1814-ben látott napvilágot. Az iskolai segédkönyvnek szánt munkát Fodor Gerzson nagykőrösi lelkész szedte versekbe, nyilván a könnyebb megtanulhatóság kedvéért. Érdekessége, hogy egy évvel korábban szintén verses formában jelent meg, akkor a szerző öccse, István alkotásaként. Ebben az évben Pesten is kiadták. Orvostörténeti szempontból az teszi figyelemre méltóvá, hogy mintegy harminc évvel Semmelweis Ignácot megelőzve írja: „Szülés után lúgot, hamut és szappant kenj / Kezetre, más szülő asszonyhoz akkor menj.” Becses darab.

Korabeli papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Contemporary paper. Uncut copy.

Győry: 157. old.

40 000,- / 160 €

Ősnyomtatványok

118. (OSWALDUS DE LASKO):

Sermones dominicales Biga salutis intitulati

Hagenau, 1498. Henricus Gran pro Johanne Rynmann. (872)p.

Első kiadás. Laskai Osvát (1450k-1511) ferences szerzetes 1497-ben lett a magyarországi rendtartomány főnöke. Ebben a tisztségében került kapcsolatba az első mai értelemben vett németországi kiadóval, a hagenauai Johann Rynmannal. Egy kivételével összes műve az ő kiadásában jelent meg. Nagyon valószínű, hogy Laskai hívta fel a kiadó figyelmét mestere, Temesvári Pelbárt munkáira is. Mindketten Rynmannak köszönhetően lettek hosszú ideig a külföldön legtöbbet kiadott hazai szerzők. Laskai bár érdekesebb és eredetibb író Temesvárinál, mégsem lett olyan népszerű. Míg Pelbárt műveit inkább az egyszerű papok és szerzetesek használták, Osvát írásai a teológiailag képzettebb olvasókhöz szóltak. Személyét – Pelbárt tanítványaként és Rosariumának befejezőjeként – a szakirodalom évszázadokon át összemosta rendtársával. A „Biga salutis” (Üdvösség szekere) című prédikációgyűjtemény az egyházi ünnepköröknek megfelelően három részre oszlik. A „Sermones dominicales” 124 beszéde az ünnepeken kívüli prédikációs napokra szól.

Korabeli, vaknyomással díszített, augsburgi bőrkötésben, gerince javítva, a veretek és a csat hiányoznak.

Blindprinted contemporary leather in Augsburg style. Clasp missing.

RMK III 39.; CIH 2482.; HC 9052.; Borda 5.: 37.

1 500 000,- / 6 000 €

119. [PSEUDO-] METHODIUS – AYTINGER, WOLFGANG:

Titulus in libellum sancti -- martyris et episcopi Partine(n)sis ecclesie provinciae grecorum co(n)tinens in se revelatio(n)es divinas... de p(ri)ncipio mu(n)di et eradicat(i)one varioru(m) regnorum atq(ue) ultimi regis romanoru(m) gestis et futuro triu(m)pho in Turcos atq(ue) deliberat(i)one (christ)iano(rum)...

–Tractatus sup(er) Methodium

(Memmingen, 1499k. Albrecht Kune.) (76)p.

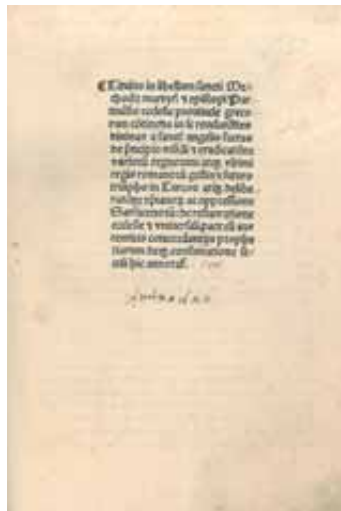
A magyar vonatkozású ősnymtatvány Methodius jóslatait és Aytinger ehhez fűzött traktátusait tartalmazza. A Kr. u. 312-ben mártíromságot szenvedett püspök látomásait az augsburgi szerzetes fordította le. Kommentárjaiban az ókori jóvendöléseket a keresztények és törökök közötti háborúkra alkalmazta. Magyar szempontból különleges érdekességgel bír a 37. levélen olvasható értekezés, amely a magyarok és hunok királyát nevezi meg, mint aki csodálatos módon megszabadítja a kereszténységet a török veszedelemtől, és visszahódítja a keleti egyházat. A szöveg több tekintetben hasonlít a Tractatus quidam de turcis című munkára (lásd 88. árverésünk 156. tételét), amelynek némely helyét szó szerint átveszi. Míg azonban ott a jóslatot Mátyásra alkalmazták, addig itt Aytinger II. Ulászlóra vonatkoztatta azt. A jóvendölés ugyanis szól egy háromszögletű kőről, amely „sziklaként szegletkővé leszen, s keménysége teszi alkalmassá felfoghatatlan módon a feladatára”. A próféciát értelmezve Aytinger kétségtelennek tartja, hogy a magyarok jelenlegi királyáról van szó, aki Mátyás örökébe lépve háromszorosan, tudniillik lengyel, cseh és magyar királlyá lett, így joggal lehet háromszögletű kőnek nevezni. A motívum ismeretségét jelzi, hogy a Tractatus nyomán Laskai Osvát is felhasználta a Gemma fidei 33., török veszélyről szóló prédikációjában. A munka népszerűségét bizonyítja, hogy csupán három évvel első kiadása után immár harmadszor látott napvilágot.

Korabeli pergamenkötésben.

Contemporary vellum binding.

Apponyi: 39.; CIH 2268.; H* 11119.; GW M 23067.

1 500 000,- / 6 000 €

120. PÁLHÁZI GÖNCZ MIKLÓS (FORD.):

Az Romai Babylonnak Köfalai. Az az: egy neminemü jesuvita ez tegetlen az Szent Varas Köfalainak Nevezeti alatt magyarázta gondolt XII. fundamentomi. Mellyeknek rövid ereösségökben bé foglalt le rontását... dresdai Meiszner Boldisar... oltalma alatt az szent Irásbeli Doctorsagra menendeö igyeközetbül, közönséges oltalmazásra föl vett: antverpiai Rodenborch Janos... Magyarára fordítatott -- által.

Kereszturat, 1619. Nyomtatott Farkas Imre által. (12) + 196p. Három levél (L2-3; Bb2) másolattal pótolva.

Evangélikus vitairat. Johann Rodenberg 1616 körül válaszolt a jezsuita Jakob Reihing 1615-ben írt teológiai munkájára. A fordító, Pálházi Göncz Miklós

korábban dunamelléki evangélikus püspök, a kötet megjelenésekor győri lelkész volt. Farkas Imre sopronkeresztúri műhelye 1608 és 1620 között működött a Nádasdyak oltalma alatt. A nyomdász Joannes Manlius műhelyét vette át.

Javított, korabeli bőrkötésben. Néhány levele javítva.

Restored contemporary leather. Three leaves replaced by copies. Some leaves restored.

RMNy 1184.; RMK I 493.

100 000,- / 400 €

121. PATER, PAULUS:

Arcana moralia, olim ab illustrissimo comite, Francisco Bernio, detecta potius, quam orbi communicata. Nunc vero cum coniecturis & indicibus, omnium usibus exposuit --.

Francofurti, 1687. in officina Maieriana. (14) + 558 + (44)p. + 1t.

A szepességi születésű Pater Pál (1656-1724) evangélikus teológus, gimnáziumi tanár, kiváló matematikus, csillagász, és filológus volt. A protestánsüldözés miatt élete legnagyobb részében külföldön működött. Előbb Thornban volt gimnáziumi rektor, majd haláláig a matematika professzora Danzigban. Francesco Berni etikai munkája, amely a Püthagorasznak tulajdonított szimbólumokban rejlő filozófiai fogalmakat fejti ki részletesen, első alkalommal 1669-ben jelent meg Ferrarában. E kiadását Pater Pál kibővítette és mutatókkal látta el. A kiadvány a német nemzeti bibliográfia szerint három szedésváltozatban került ki a sajtó alól.

Korabeli pergamenkötésben.

Contemporary vellum.

RMK III 3438.; VD17 3:309186F

30 000,- / 120 €

122. (PÁZMÁNY PÉTER) PAZMANY PETER:

Isteni igazsagra vezetlő kalauz mellyet irt, es most sok helyen meg-jobbítván, másodsor ki-bocsátot -- esztergomi ersek

Posomban, 1623. (Typ. Soc. Jesu.) (28) + 1066p. A rézmetszetű címlap másolattal pótolva.

Második kiadás. Pázmány az első kiadáson a stílus csiszolása mellett kisebb-nagyobb szövegrészek betoldásával, illetve elhagyásával módosított. A szerző segítségével felállított új pozsonyi nyomda első terméke.

Korabeli bőrkötésben. A gerinc felső részén apró sérüléssel.

Contemporary leather binding. Title page replaced by copy.

RMNy 1293.; RMK I 532.

160 000,- / 640 €

123. PETŐFI SÁNDOR:

Cziruslombok Etelke sirjáról

Pest, 1845. Beimel József ny. 63 + (1)p.

A szerző talán legtrikább műve. Petőfi 1844-ben érkezett a fővárosba, ahol Vahot Imre jóvoltából a Pesti Divatlapnál segédszerkesztő lett. Még abban az évben ismerkedett meg Csapó Etelkével, Vahot unokahúgával. A tizenöt esztendő lány elbűvölte a költőt, aki rögtön házassági reményeket is táplált. A lány azonban 1845 elején váratlan betegségben elhunyt. Emlékére írta a következő hetekben Petőfi a versciklust, a költemények zöme néhány napon belül elkészült. A kötet 1845. március 20-án jelent meg. A költő számára a csupán két héttel korábban napvilágot látott János vitéz hozta meg az országos hírnevet. A két mű körülbelül ugyanilyen időkülönbséggel került nyomdába,

így akkor még nem sejtették az elbeszélő munka későbbi sikerét. Amíg azonban a népszerűnek ígérkező népies költeményt viszonylag nagy példányszámban adták ki, addig a sokkal személyesebb tárgyú versek nyilvánvalóan alacsonyabb példányszámban láthattak napvilágot. Ez magyarázhatja, hogy egyike a legtrikább magyar irodalmi első kiadásoknak.

Kiadói papírborítóban. Modern papírtokban.

The rarest first editions in Hungarian literature. Original paper, modern hardpaper case.

Szűry: 3606.

800 000,- / 3 200 €

124. PIUS SECUNDUS (AENEAS SILVIUS PICCOLOMINI):

Epistole et varii tractatus --: ad diversos in quadruplici vite eius statu transmissae: noviter impressae feliciter incipiunt

Lugduni, (1505. XI. 8. Johannes de Vingle.) (385)p.

Az 1458-ban pápai trónra emelt, humanistaként számon tartott szerző munkája a kor nagyjaival, tudósokkal és államférfiakkal folytatott levelezés okán kiemelkedő: először mint babérkoszorús költő, később mint pápa váltott leveleket többek között V. László magyar királlyal, III. Frigessel és a cseh Vencellel. A levelek tartalma változatos, az intim témák mellett az aktuális politika kérdéseit, az egyház szerepét, a törökök elleni háborút tárgyalják. Terjedelmesen taglalja a török elleni harc elméleti és stratégiai kérdéseit, ennek kapcsán ismételtelen hangsúlyozza a magyarok szerepét: ha ez a bátor és kemény nemzet elbukik, a török előrenyomulást semmi sem akadályozhatja meg. A levelek tartalma, stílusa és a témák sokfélesége teszi Aeneas Silvius

művét a reneszánsz kor legizgalmasabb forrásává és a levél műfajának mintaképvé. Az Ambrosius Archintus és Joannes Vinzalius által kiadott mű e nyomdában először 1497-ben jelent meg (Milánóban már egy évvel korábban napvilágot látott), majd ezt még követte egy harmadik is, 1518-ban. E kiadását a rendelkezésünkre álló szakirodalomban nem találtuk.

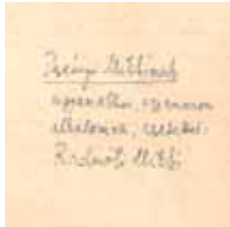
Kopott aranyozású, díszes, XIX. századi bőrkötésben. Festett előzéklappal.

19th century gilt leather binding, slightly worn.

Apponyi: 0; BNH 0; Borda: 2945.

400 000,- / 1 600 €

125. RADNÓTI MIKLÓS:

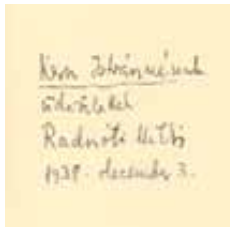
Ikrek hava

(Bp.), 1940. Almanach. 43+ (1)p. Első kiadás. A költő barátjának, Perényi Miklós ügyvédnek szóló ajánló soraival: „Perényi Miklósnak ugyanakkor, ugyanazon alkalomra, szeretettel: Radnóti Miklós” (lásd 127. tételünket).

Kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

First edition, inscribed by the author to Miklós Perényi. In original paper. Uncut copy.

80 000,- / 320 €

126. RADNÓTI MIKLÓS:

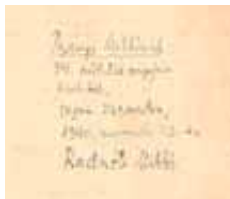
Meredek út. Versek.

(Bp. – Gyoma), 1938. Cserépfalvi (Kner ny.) 59+ (2)p. Első kiadás. Dedikált példány: „Kern Istvánnak üdvözlettel Radnóti Miklós 1938. december 3.”

Modern félbőr-kötésben, papírtokban.

First edition, inscribed by the author to István Kern. Modern half leather and hardpaper case. Lévy – Haiman: 1.513.

50 000,- / 200 €

127. RADNÓTI MIKLÓS:

Válogatott versek. (1930-1940).

(Bp.), 1940. Almanach. 62+ (2)p. Első kiadás. A költő barátjának, Perényi Miklós ügyvédnek szóló ajánló soraival: „Perényi Miklósnak 34. születése napjára szeretettel: sajna Veresmarton, 1940. november 23-án Radnóti Miklós”

A költő 1940 szeptembere és decembere között Szamosveresmarton teljesített munkaszolgálatot.

Kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

First edition, inscribed by the author to Miklós Perényi. In original paper. Uncut copy.

80 000,- / 320 €

128. (RÉVAY PÉTER) PETRUS DE REWA:

De Sacrae Coronae Regni Hungariae ortu, virtute, victoria, fortuna, annos ultra de clarissimae brevis commentarius --

Augustae Vindelicorum, 1613. Christophus Magnus. 1t. (rézmetszetű címlap) + (6) + 100+ (4)p.

A Szent Koronáról megjelent első önálló munka első kiadása. A szerző 1608 és 1622 között koronaőr volt. Justus Lipsius követőjeként és a rendi szempontú államelmélet első – egyben legeredetibb – magyar képviselőjeként emlegetik. Az általa viselt koronaőri tisztség felújítása a rendi politika vívmányai közé tartozott,

a nemesi nemzet szimbólumának tekintett koronát ugyanis a Habsburgok 1608 előtt hosszú ideig külföldön őriztették. Művét a barokk rendi ideológia közvetlen előkészítőjeként tartják számon. Kritikai szemléletű történetírása keveredik a korona eredetének legendáiban és misztikus erejében való feltétlen meggyőződésével. Népszerűségét jelzi, hogy még a XVII. században több kiadást megért. Művelődéstörténeti szempontból a korona leírása teszi figyelemre méltóvá. Révay ugyanis az egyik lemezen Szűz Mária alakját vélte felfedezni, Weszprémi István pedig ugyanott Dukász Mihály bizánci uralkodó – ma is látható – alakját írta le 1790-ben. Akik szerint a teljes koronát II. Szilveszter pápa adományozta Szent Istvánnak, Révayra hivatkoznak. A ma uralkodó álláspont hívei – miszerint két önálló részt egyesítettek – pedig azt vallják, hogy a koronaőr tévedett.

XIX. századi félpergamen-kötésben. Szép példány.

19th century half vellum. Fine copy.

RMK III 1118.; VD17 23:247888M

250 000,- / 1 000 €

129. RUELIUS, JOANNES:

De natura stirpium libri tres -- autore medico hac aetate longe clarissimo...
Basiliae, 1543. in officina Frobeniana. (92) + 666 + (1)p.

Jean de la Ruelle (1479-1537) a párizsi egyetem orvosi fakultásának dékánja, I. Ferenc francia király udvari orvosa alapvető botanikai művének harmadik kiadása. Első alkalommal 1536-ban látott napvilágot Párizsban. Jelentőségét számos további kiadása is jelzi. E nagyon alapos műve mellett Ruelle főleg klasszikus orvosi munkák kitűnően kommentált kiadásairól ismert. Ma egy növény család viseli nevét.

1544-ben készült, a háttáblán P. K. monogrammal és heraldikai motívummal jelölt, csatos, restaurált bőrkötésben. A táblákon ó- és újszövetségi eseményeket ábrázoló görgetőkkel, lemezzel díszítve. Az előtáblán enyhén kopott aranyozású, Golgota-jelenet látható.

Restored contemporary gilt leather, with clasps.
VD16 R 3500.

200 000,- / 800 €

130. SAJNOVICS, (JÁNOS) JOHANNES:

Demonstratio. Idioma Hungarorum et Lapponorum idem esse.
Tyrnaviae, (1771.) Typis Collegii Academici Societatis Jesu. (16) + 132p.

Hozzákötvé:

Positiones ex universa logica et metaphysica quas in... universitate Tyrnaviensi Anno M. DCC. LXXI. Mense Augusto die publice propugnandas suscepit... Antonius Haller... ex praelectionibus... Josephi Gulik...
(Tyrnaviae, 1771. Typ. Coll. Acad. S. J.) (14)p.

A finnugor-magyar nyelvhasználat első jelentős kísérlete. Először 1770-ben jelent meg Koppenhágában. Itt, az első magyarországi kiadásban szerepel első alkalommal nyomtatásban a Pray György által 1770-ben felfedezett Halotti beszéd szövege. Sajnovics János jezsuita nyelvtudós és csillagász 1768-ban, Hell Miksával együtt Dániába, majd Norvégiába utazott, hogy a jeges-tengeri Vardö szigetén megfigyeljék a Vénusz átvonulását a Nap előtt. Csillagászati megfigyeléseik közben az ott lakó finn és lapp nép történetét, vallását és nyelvét tanulmányozták. Sajnovics felismerte a magyar és a lapp nyelv hasonlóságát.

Javított, aranyozott gerincű, korabeli bőrkötésben.

First important contribution to Hungarian comparative linguistics, bound with a collection of theological theses'.
Restored contemporary leather.

50 000,- / 200 €

131. SAVONAROLA, (GIROLAMO) IERONYMO:

Molti Devotissimi Trattati del Reverendo Padre Frate -- da Ferrara del l'ordine de frati Predicatori
In Vinegia, 1538. a l'insegna di San Bernardino. 143 + (1) levél.

Hozzákötvé:

Esposizione del Reverendo Padre frate --, sopra il Psalmo Miserere mei Deus...
In Vinegia, 1538. a l'insegna di San Bernardino. 136 levél.

Mindkét kéthasábos nyomtatvány Savonarola áhítatos írásait tartalmazza, és a vallásos élet különböző témáit tárgyalja.

A nyomdász Bernardino Stagnino volt, jelvénye valószínűleg azért nem szerepel a kötetben, mert azon védőszentje, a ferences Szent Bernát szerepel.

Későbbi pergamenkötésben. Mindkét mű címlapja díszes metszett keretben.

Contains Savonarola's devotional and pastoral writings. Later vellum binding.

80 000,- / 320 €

132. SOITERUS, MELCHIOR:

De bello Pannonico, per Illustrissimum Principem Dominum ac Dominum Fridericum Comitem Palatinum Rheni Bavariaeque Ducem perque optimum, adversus Soleymanum Turcarum Tyrannum & Amyram, Imperatoris Caroli. V. Caesarisque Ferdinandi auspicio gesto... Item stratagematicon ac rerum Turcicarum Epithome, ad invictissimum Principem Caesarem Ferdinandum auctore eadem. Item de Turcarum militaribus magistratibus, ad divum Maximilianum Caesarem, liber unus, Johanne Schnotenbeckio jureconsulto, & regio consiliario auctore.

(Augusta Vindelicorum), 1538. (Alexander Weissenvorn.) (88)p. Példányunk végéről hiányzik a címlapon jelzett két kisebb mű (27 számozatlan levél).

A címlap verso-ján található egészoldalas fametszet Frigyes bajor palotagrófot ábrázolja lovon, teljes lovagi fegyverzetben. 1532-ben a török közeledtére nyolcvanezres sereg gyűlt össze Bécs védelmére. Frigyes volt a birodalmi csapatok vezére. Miután a szultán Kőszeg alól visszavonult, a keresztény haderő feloszlott.

Aranyozott gerincű, XIX. századi félpergamén-kötésben. Szép példány. Könyvtári duplum.

The full page woodcut on the verso of title page shows Friedrich Count of Bavaria on horseback in full armour. 19th century half vellum, spine gilt. The two smaller works indicated on the title page lack (27 leaves).

Apponyi: 269.; VD16 S 6914.

150 000,- / 600 €

133. SUCQUET, ANTON(US):

Via vitae aeternae Iconibus illustrata per Boetium Bolswert Antverpiae, 1665. apud Hieronymus et Ioan. Bapt. Verdussen. 1t. + (14) + +1129+ (39)p. +32t.

Sucquet számos gyönyörű rézmetszettel illusztrált, a vallásos emblematák között emlegetett kegyességi munkája elsőként 1620-ban jelent meg Antwerpenben. Kora roppant népszerű olvasmánya volt, több nyelvre lefordították, számtalanszor látott napvilágot egészen a XIX. századig. Hazai jelentőségét mutatja, hogy 1678-ban, Nagyszombatban Derkai György kivonatos fordításában is megjelent. Az illusztrációkat a neves németalföldi művész, Boetius Adams Bolswert (1580-1633) készítette. Bár az emblémás könyvek képanyaga általában egyszerű, könnyen érthető volt, ezzel szemben Bolswert alkotásai roppant finom kidolgozású, szimbolikus tartalommal telített ábrázolások.

Korabeli, dúsan díszített, vaknyomásos, csattal ellátott disznóbőr-kötésben. Az első kötéstábla közepén „IHS”, a hátsón „MRA” bélyegző lenyomata áll.

Körülötte léniával osztott, téglalap alakú mezőkben növényi ornamensekből álló bélyegzők lenyomatai láthatók.

Emblem book in blindprinted contemporary leather, with clasps.

Landwehr LC 764

80 000,- / 320 €

Szecessziós könyvillusztráció

Beardsley, Aubrey

134. BEARDSLEY, AUBREY:

The early work of --. With a prefatory note by H. C. Mariller.
London – New York, 1912. John Lane. 1t. + (10) + 18p. + 155t.

Hozzá:

The later work of --. With a prefatory note by H. C. Mariller.
London – New York, 1912. John Lane. (6)p. + 173t.

A két kötet a szecessziós grafika egyik legnagyobb hatású képviselőjének szinte teljes életművét felöleli.

Kiadói vászonkötésben. Körülvágatlan példány.

Original cloth. Uncut copy.

60 000,- / 240 €

135. MALLORY, SIR THOMAS:

The Birth, Life and Acts of King Arthur, of his Noble Knights of the Round Table, their Marvellous Enquests and Adventures, the Achieving of the San Greal and in the end Le Morte D'Arthur with the Dolourous Death and Departing out of the World of them all
Edinburgh, 1909. Turnbull & Spears. LIV + 624p. + 20t.

A Beardsley által illusztrált kötetet a táblák mellett számos szövegekzi kép, valamint gyönyörű keretdísz is ékesíti. Összesen 1500 példányban napvilágot látott második kiadás.

Díszesen aranyozott, szecessziós motívumokkal díszített, kiadói vászonkötésben. Felül aranymetszéssel díszítve.

Richly gilt original cloth.

80 000,- / 320 €

Kozma Lajos

136. RÉVÉSZ BÉLA:

Találkozás Hamupipókével. – új novellái Kozma Lajos rajzaival. I-II. kötet.
Bp., 1909. Singer és Wolfner. 153 + (4)p.; (12)p. + 30t. A könyv 1550 példányban készült. Kabos Ede írónak dedikált példány: „Kabos Edének tisztelettel, szeretettel, üdvözlettel Révész Béla”.

A sokoldalú művész az európai és hazai hagyományokat ötvöző, kifinomult rajzai ebben az előkelő társaságban is ékesen bizonyítják, hogy a magyar szecessziós grafika semmiben sem maradt el a műfaj európai élvonalától.

Kozma Lajos által tervezett, kiadói félpergaménpapír-kötésben. Mintás előzéklapokkal. Az enyhén kopottas táblakötet javítva.

Original half vellum, designed by Lajos Kozma. Second volume restored.

60 000,- / 240 €

Mucha, Alphonse

137. ALPHONSE MUCHA ET SON OEUVRE

Paris, 1897. La Plume. (4)+93+(7)p.

A neves párizsi művészeti folyóirat, a La Plume állandó illusztrátorai közé tartozott Mucha, a lap borítóját is ő tervezte.

Kiadói vászonkötésben, az első borítóra a Mucha által tervezett, színes borító felragasztva.

Original cloth with paper cover by Mucha.

25 000,- / 100 €

138. FLERS, ROBERT DE:

Ilsée. Prinzessin von Tripolis. Deutsch von Regine Adler. Lithographien von A. Mucha.

Prag, 1901. B. Koči. (8)+128+(8)p. Számozott (454./800), velinpapírra nyomtatott példány.

A szöveget Mucha gyönyörű, színezett litográfiái díszítik. A kötetet a nemzetközi szakirodalom méltán emlegeti a szecessziós könyvillusztráció egyik legszebb darabjaként.

Kiadói vászonkötésben. A Mucha által tervezett, színes, eredeti borító bekötve.

Limited edition in original cloth. Original paper cover, designed by Mucha bound inside.

300 000,- / 1 200 €

Rackham, Arthur

139. WAGNER, RICHARD:

Das Rheingold & Die Walküre. Mit Bildern von Arthur Rackham.

Frankfurt am Main, 1910. Rütten & Loening. (6)+172++(1)p.+34t. (felíratos hártypapírral védett, színes, felragasztott képek) (Der Ring des Nibelungen. I.)

Hozzá:

Siegfried & Götterdämmerung. Mit Bilder von Arthur Rackham.

Frankfurt am Main, 1911. Rütten & Loening. (6)+196++(2)p.+30t. (felíratos hártypapírral védett, színes, felragasztott képek) (Der Ring des Nibelungen. II.)

Díszesen aranyozott, kiadói bőrkötésben.

Richly gilt original leather.

120 000,- / 480 €

140. SZÉCHENYI ISTVÁN, GRÓF:

Hitel

Pesten, 1830. Trattner és Károlyi. XX+ (1)+22-270+ (1)p. Első kiadás.

A szerző leghíresebb munkája, az 1830-as években induló reformmozgalom programadó műve, a magyar gazdasági irodalom egyik legfontosabb darabja. Noha nem tartozik a ritka könyvek közé, példányunkat – állapota mellett – mégis becsessé teszi, hogy Ürményi József császári királyi kamarás tulajdonában volt. Az ő nevéhez fűződik a budai Várhegy alatti Alagút megépíttetése, amelyet 1845-ben már Széchenyi is javasolt. Az építkezést Clark Ádám irányította. Kiadói papírkötésben. Körülvágatlan, széles margójú, szép példány.

Original hardpaper. Uncut copy.

Poss.: A címlapon Ürményi József tulajdonosi bélyegzőjével.

Szentkirályi: 116.

80 000,- / 320 €

141. SZÉCHENYI ISTVÁN, GR(ÓF):

Politikai program töredékek. 1847.

Pesten, 1847. Trattner-Károlyi. (6)+168p. Első kiadás.

Bordázott gerincű, XIX. század végi félbőr-kötésben. Az eredeti borító bekötve. Körülvágatlan, szép példány.

Later half leather. Original cover bound inside. Uncut copy.

Szentkirályi: 138.; Szüry: 4209.

60 000,- / 240 €

142. SZÉCHENYI ISTVÁN, GRÓF:

Stadium. Irta -- 1831-ben. Kiadta Z**** [Zarha József] 1833-ben. I. rész [unicus].

Lipcsében, 1833. Wigand Ottónál. XVIII+ (2)+299+ (1)p. Első kiadás.

A műben Széchenyi reformelképzeléseinek összegzése olvasható tizenkét törvényjavaslatba foglalva, amelyekkel az 1832/36-os országgyűlésen akart megjelenni. Az 1831-ben megírt munka itthoni megjelenését a cenzúra nem engedélyezte, ezért látott külföldön napvilágot.

Díszesen aranyozott gerincű, korabeli félbőr-kötésben. Szép példány.

Contemporary half leather, spine richly gilt.

Poss.: Windischgrätz Lajos herceg sárospataki könyvtárának könyvjegyével.

Szentkirályi: 121.

80 000,- / 320 €

143. SZÓKE NYÉKI PÁL:

Magyar teátrumi kalendárium. Melly A' Magyar Játszó Társaság által az 1794. Esztendőben elő-mutatott Játék-Darabok' nevezeteiket rendbe szedve magában foglalja. Készítette --, a' M. J. Társaság Tagja és Sűgőja.

Pesten, 1795. Trattner Mátyás ny. 48p.

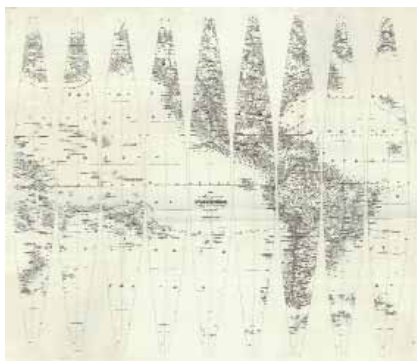
A magyar nyelvű színjátszás hőskorából származó, ritka nyomtatvány. 1790. szeptember 21-én alakult meg az Első Magyar Nemzeti Játékszíni Társaság Kelemen László vezetésével. A társulat 1796 áprilisáig működött, ekkor pénzühiány miatt feloszlott. A kötet a verses bevezetőn kívül tartalmazza a társulat névsorát, valamint felsorolja az összes előző évi előadást.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary paper.

30 000,- / 120 €

Térkép, atlasz

144. ELSŐ MAGYAR FÖLDTEKE A LEGUJABB KÚTFŐK UTÁN ÁTMÉRŐJE 316'5 MILLIMÉTRE. BÉCS 1840 METSZETTE BILLER.

A legelső magyar földgömb nyugati féltekéjének szegmensei. A Magyar Tudós Társaság előtt Nagy Károly (1797-1868) csillagász, közgazdász javasolta, hogy nemzeti nyelvű föld- és éggömbre lenne szükség a hazai oktatás segítésére. Végül hosszas előkészítés után Batthyány Kázmér költségén készültek el a globuszok. A rézmetszetet ifj. Bernhard Biller készítette Bécsben, a munkát egyik legrangosabb alkotásának tekintik. A cikkelyek papírgömbre való felragasztása után - szintén Bécsből származó alkatrészekből - Lukács Dénes tűzértiszt irányításával

rakták össze a földtekéket. Magyarországon elsőként ezen alkalmazták a méterrendszert, a gömb egy bécsi lábnyi átmérőjét Nagy Károly milliméterben adta meg. A szükséges új magyar szakkifejezések megalkotását egy háromtagú akadémiai bizottság végezte, amelynek Vörösmarty is tagja volt. A tervek szerint 200 példányt állítottak elő, amelyeket a kijelölt iskoláknak, valamint néhány híres személyiségnek (Bolyainak, Széchenyinek, Vörösmartynak, stb.) ajándékoztak. Az egykorú hírlapi közlemények és feljegyzések alapján 170 földgömb szétszétlása követhető nyomon. Ebből mára csupán mintegy tucatnyi közgyűjteményben őrzött darab maradt fenn. Jólal kevesebb példány ismert a felragasztatlan globuszszegmensekből, annak ellenére, hogy a fel nem használt nyomtatokat és a rézlemezeket Nagy Károly Pestre hozatta, és az Akadémiának ajándékozta. A hazai közgyűjteményekben őrzött két teljes példány és egy külföldi fél mellett ismereteink szerint teljes sorozat csupán egyszer bukkant fel árverésen, néhány évvel ezelőtt. Az Akadémián őrzött metszetek felhasználásával az 1850-es években, az intézmény kiadásában, Emich Gusztáv terjesztésében a földgömbnek második kiadása is napvilágot látott (Bartha Lajos: Az első magyar feliratú földgömbök szegmensei = Cartographia Hungarica 8. 2004. 10-13).

A lemez mérete: 458 x 528 mm.

Western part of the first Hungarian globe.

100 000,- / 400 €

145. GREGORIUS, JOHANN GOTTFRIED:

Atlas portatilis oder Compendieuse Vorstellung Der gantzen Welt in einer kleinen Cosmographie Der grünenden Jugend zum Besten in XXX. saubern Land-Charten mit Einer kurtzen Erläuterung Zum andermal heraus gegeben

Nürnberg, 1724. J. Ch. Weigel, J. E. Adelbulnern. (7)+262+(2)p.+ +31 színes térk.

Johann Gottfried Gregorius (1685-1770) dornheimi pap kozmográfija első alkalommal 1717-ben jelent meg. A gyönyörűen színezett kétoldalas és kihajtható lapokon a szférák, a bolygók pályája, a szélrózsza ábrázolása és a csillagképek térképét követően a teljes Föld, Európa, majd a kontinens egyes országainak, végül a Török Birodalom, a Szentföld, Ázsia, Afrika és Amerika mappája következik. A kéziatlaszhoz alapos magyarázatok járulnak, amelyek az földrajzi viszonyokon kívül az ábrázolt területre vonatkozó történeti ismereteket is közölnek. Az ég- és földleírás elsősorban tankönyvnek készült. Példányunkat a térképlapok páratlanul szép, harmonikus színezése teszi rendkívül becsessé.

Korabeli pergamenkötésben.

Second edition. Maps are beautifully coloured. Contemporary vellum.

600 000,- / 2 400 €

146. TÜRKISCHE UND UNGARISCHE CHRONICA ODER KURTZE HISTORISCHE BESCHREIBUNG ALLER DEREN, ZWISCHEN DEM HOCHLÖBLICHSTEN ERTZHAUSZ OESTERREICH, AUCH ANDEREN CHRISTLICHEN POTENTATEN EINES THEILS; UND... DEM TÜRCKEN, ANDERS THEILS, VOM ANFANG BIS HIERHER GEFÜHRTER KRIEGE SOWOHL IN OBER-UND UNTER-UNGARN ALS SIEBENBÜRGEN... AUS DEN SCHRIFTEN UNTERSCHIEDLICHER GLAUBWÜRDIGER AUTHOREN... NEBEN BEYFÜGUNG VIELER SCHÖNER KUPFFER-ABRISSEN

TEN UNTERSCHIEDLICHER GLAUBWÜRDIGER AUTHOREN... NEBEN BEYFÜGUNG VIELER SCHÖNER KUPFFER-ABRISSEN

Nürnberg, 1663. In Verlegung Paul Fürsten... Gedruckt bey Christoff Gerhard. 1t. (rézmetszetű díszcímlap) + (6) + 314 + (6)p. + 64t. + 1 kihajt. mell.

A különböző forrásokból (köztük Bonfini, Ortelius, Zsámboki János műveiből) összeállított munka nagyrészt a török-magyar harcok történetét írja le. Emellett jelentős teret szentel a török birodalom bemutatásának is. A kihajtható mellékleten a török császárok leszármazási rendje olvasható. Az első harminc rézmetszeten a tizenötéves háborúhoz kapcsolódva a fontosabb várostromok és események képei láthatók, Johann Sibmacher munkái nyomán. A következő tizenöt képen a kor jelentős személyiségeinek ovális mellképei találhatók, köztük Miksa főherceg, Zrínyi Miklós és III. Mehmed szultán ábrázolása. Ezek Domenicus Custos munkái alapján születtek. A 46. táblán három lovas alakja, majd három kétosztatú lapon hat magyar vár látképe következik. Ezután 13 kilencosztatú rézmetszeten osztrák és magyar főurak mellképei láthatók, melyek Elias Wiedemann nyomán készültek. A művet Újzrínyivár környékének térképe (jobbaldalt a költő Zrínyi Miklós kis, ovális képével) és IV. Mehmed szultán ábrázolása zárja.

Későbbi félpergamén-kötésben. A metszett címlapon kis javítással, ettől eltekintve szép, tiszta példány.

Later half vellum. Titlepage is restored. Fine copy.

Apponyi: 880.; RMK III 6453.; VD17 23:231968Z.

600 000,- / 2 400 €

Vadászat

147. SZÉCHENYI ZSIGMOND, GRÓF:

Alaszkában vadásztam (1935 aug-okt.)

Bp., 1937. Dr. Vajna és Bokor. 432p.+40t. (fényképek) Számozott (5./100), aláírt példány.

Aranyozott gerincű, kiadói félbőr-kötésben.

Original half leather, spine gilt.

30 000,- / 120 €

148. VARGA MÁRTON:

A' Gyönyörű Természet Tudománya. magyarázta a' Tünneményekből, és az új feltalálásokból Nemzete', 's az Ifjúság javára -- Ugyan ennek a' Tudománynak a' Természet Historiájának és a' Mezei Gazdaságnak Királyi rendes Tanítója. I-II. kötet. Nagy Váradon, 1808. Tichy János betűivel. 1t. (rézmetszetű díszcímlap) + (14) + XII + 563p. + III kihajt. t.; 1t. (rézmetszetű díszcímlap) + VIII + IV + 237 + (2)p. + IV-V kihajt. t.

Hozzáköteve:

A' Tsillagos Égnek és a' Föld Golyóbissának az ő tünneményeivel együtt való természeti előadása, 's megemérettése

Nagy-Váradon, 1809. Tichy János Ferentz' betűivel. (2) + 272 + 14p. + VI. t. (kihajt.)

A magyar fizikatörténet egyik alapműve. M. Zemplén Jolán „A magyar fizika története a XVIII. században” című kötetében így méltatja: „Az amit Apáczai 1665-ben elkezdett, amit utána olyan kevesen folytattak, végre beteljesül Varga Márton háromkötetes munkájában. Létrejön magyar nyelven, korszerű feldolgozásban a teljes magyar nyelvű természettudomány...” A mellékletek és a két címlapot díszítő, bájos vignetták Karacs Ferenc munkái. Bár az előszóból és a táblaszámzásból is kitűnik, hogy eredetileg a szerző háromkötetesre tervezte művét, végül a csillagászati munka önállóan látott napvilágot.

Díszesen aranyozott gerincű, korabeli bőrkötésben. Gyönyörű példány.

Contemporary leather, spine richly gilt. Mint copy.

Borda: 6315-6316.

150 000,- / 600 €

149. WERBŐCZY ISTVÁN:

Decretum Latino-Hungaricum Juris consuetudinarii Incltyli Regni Hungariae et Transylvaniae. Az az: Magyar es Erdely Országának Törvény könyve Lőcsen, 1660. Brever Lőrincz által. (86) + 551 + (43) + (134)p. + 1 kihajt. mell. Két hasámban szedve latin és magyar nyelven. Beosztása és tartalma az 1637. évi lőcsei kiadást követi, annak csaknem teljes terjedelmében sorhű utánszedése. Annál azonban jóval ritkább kiadás. Az „Index” itt is önálló belső címlappal rendelkezik.

Enyhén viselt, korabeli bőrkötésben. A címlap javítva, néhány levele foltos.

Contemporary leather binding, slightly worn. Some leaves stained.

RMK I 958.; RMK II 955., 956.

300 000,- / 1 200 €

150. WINDISCH, KARL GOTTLIEB V(ON):

Geographie des Königreichs Ungarn. I. Theil.

Pressburg, 1780. Anton Löwe. VIII + (4) + 395p. + 2 kihajt. t. Példányunkból hiányzik egy térkép.

A mű két kötetben teljes. A Pozsonyt és Budát ábrázoló, dekoratív rézmetszeteket Johann Jakob Meyer képe után Peter Westermeyer készítette. A címlapon található, a cseklézi Esterházy kastélyt ábrázoló, rézmetszetű vignetta a cseh Clemens Kohl munkája.

Díszesen aranyozott gerincű, korabeli félbőr-kötésben. Szép példány.

First volume of the work. One map missing. Contemporary half leather, spine richly gilt.

Poss.: A neustrelitz nagyhercegi könyvtár gyűjteményi bélyegzőjével.

Pataký: 35. old.; Rózsa: 94/a.

60 000,- / 240 €

A jegyzékben használt rövidítések:

bet. = betűvel	n. = nélkül
é. = év	ny. = nyomda
H. = hely	p. = pagina
lev. = levél	poss. = possessor
lith. = kőnyomat	prov. = proveniencia
mell. = melléklet	Ø = a mű nem ismeri
metsz. = metszet	t. = tábla
mm = milliméter	térk. = térkép

Peller Tamás és Társai

Restaurátor Műhely

Vállaljuk:

papír és bőr alapanyagú műtárgyak,
térképek, metszetek, könyvek, kéziratok,
pergamen oklevelek restaurálását.

Telefon: 06-30-644-81-74

317-3514, 317-3781

1053 Budapest,

Múzeum körút 15.